

Ayuba

Gabatarwa

¹ A kasar Uz akwai wani mutum mai suna Ayuba. Mutum ne marar laifi kuma mai adalci; yana tsoron Allah, ba ruwansa da mugunta.

² Yana da 'ya'ya maza bakwai da 'yan mata uku,

³ yana da tumaki dubu bakwai, rakuma dubu uku, shanu dari biyar, da jakuna dari biyar, yana kuma da masu yi masa aiki da yawa. A kasar Gabas ba wani kamar sa.

⁴ 'Ya'yansa maza sukan yi biki a gidajensu, wannan yā yi yā ba wancan, sai su kira 'yan'uwansu mata ukun su ci, su sha tare.

⁵ Bayan lokacin bikin ya wuce, sai Ayuba yā aika su zo don yā tsarkake su. Tun da sassafe zai miƙa hadaya ta konawa domin kowannensu, don yana tunani cewa, "Mai yiwuwa 'ya'yana sun yi wa Allah zunubi, ko sun la'anta shi a cikin zuciyarsu." Haka Ayuba ya saba yi.

Gwajin Ayuba na farko

⁶ Wata rana mala'iku* suka kawo kansu gaban UBANGIJI, Shaidan† shi ma ya zo tare da su.

⁷ UBANGIJI ya ce wa Shaidan, "Daga ina ka fito?"

Shaidan ya amsa wa UBANGIJI ya ce, "Daga yawo a duniya ina kai da kawowa a cikinta."

⁸ Sai UBANGIJI ya ce wa Shaidan, "Ko ka ga bawana Ayuba? A cikin duniya babu wani

---

* **1:6** Da Ibraniyanci 'ya'yan Allah maza † **1:6** Shaidan yana nufin mai zargi.

kamar sa; shi marar laifi ne, adali kuma, mutum ne mai tsoron Allah, ba ruwansa da mugunta.”

⁹ Sai Shaidan ya amsa ya ce, “Haka kawai Ayuba yake tsoron Allah? ¹⁰ Ba ka kare shi da iyalinsa gaba daya da duk mallakarsa ba? Ka Albarkaci ayyukan hannunsa yadda dabbobinsa duk sun cika ko’ina. ¹¹ Ka dan miƙa hannunka ka raba shi da duk abin da yake da shi, ba shakka zai la’anta ka kana ji, kana gani.”

¹² UBANGIJI ya ce wa Shaidan, “To, shi ke nan, duk abin da yake da shi yana hannunka, amma kada ka taƙa shi, shi kansa.”

Sai Shaidan ya bar UBANGIJI.

¹³ Wata rana lokacin da ‘ya’yan Ayuba suke cikin biki a gidan babban d’ansa, ¹⁴ sai dan aika ya zo wurin Ayuba ya ce masa, “Shanu suna huda, jakuna kuma suna kiwo nan kusa, ¹⁵ sai Sabenawa suka auka musu suka kwashe su suka tafi, suka karkashe masu yi maka aiki duka, ni kadai na tsira na zo in gaya maka!”

¹⁶ Yana cikin magana sai ga wani dan aika ya zo ya ce, “Wutar Allah ta sauko daga sama ta kona dukan tumaki da masu lura da su, wato, bayinka, ni kadai na tsira na zo in gaya maka!”

¹⁷ Yana cikin magana sai ga wani dan aika ya zo ya ce, “Kungiyoyin mahara uku na Kaldiyawa sun auka wa rakumanka sun kwashe su duka, suka kuma karkashe masu yi maka aiki, ni kadai ne na tsira na zo in gaya maka!”

¹⁸ Yana cikin magana, sai ga wani dan aika ya zo ya ce, “‘Ya’yanka maza da mata suna biki, suna ci suna sha a gidan babban d’anka, ¹⁹ sai wata iska mai karfi daga hamada ta auka ta

rushe gidan, gidan kuwa ya fāḍi a kan 'ya'yanka ya kashe su, ni kadai na tsira na zo in gaya maka!"

²⁰ Da jin haka sai Ayuba ya tashi ya yayyaga tufafin jikinsa, ya aske kansa. Ya fāḍi a kasa ya yi sujada ²¹ ya ce,

"Tsirara na fito daga cikin mahaifiyata, tsirara kuma zan koma.

UBANGIJI ya bayar, UBANGIJI kuma ya karɓa; yabo ya tabbata ga UBANGIJI."

²² Cikin wannan duka Ayuba bai yi wa Allah zunubi ta wurin ba shi laifi ba.

2

Gwajin Ayuba na biyu

¹ Wata rana kuma mala'iku suka sāke kawo kansu gaban UBANGIJI, sai Shaidan shi ma ya zo tare da su yā nuna kansa a gabansa. ² Sai UBANGIJI ya ce wa Shaidan, "Daga ina ka fito?"

Shaidan ya amsa wa UBANGIJI ya ce, "Daga yawo a duniya ina kai da kawowa a cikinta."

³ Sai UBANGIJI ya ce wa Shaidan, "Ko ka ga bawana Ayuba? A cikin duniya babu wani kamar sa; shi marar laifi ne, adali kuma, mutum ne mai tsoron Allah ba ruwansa da mugunta. Kuma har yanzu bai fasa zama mai aminci ba duk da wahalar da ka sa na bari ka ba shi ba tare da wani dalili ba."

⁴ Shaidan ya amsa ya ce, "Fata don fata! Mutum zai iya rabuwa da duk abin da yake da shi domin ransa. ⁵ Ka ḍan taɓa lafiyar jikinsa ka gani ba shakka zai la'anta ka kana ji kana gani."

⁶ UBANGIJI ya ce wa Shaidan, “To, shi ke nan, duk abin da yake da shi yana hannunka, amma kada ka taba shi, shi kansa.”

⁷ Sai Shaidan ya bar UBANGIJI, ya je ya sa wa Ayuba kuraje masu zafi a jikinsa daga tafi kafafunsa har zuwa kansa. ⁸ Sai Ayuba ya dauki kaskon tukunya yana ta sosa kurajen da shi, yayinda yake zaune cikin toka.

⁹ Matarsa ta ce masa, “Har yanzu kana nan da amincinka? Ka la’anta Allah ka mutu!”

¹⁰ Ya amsa ya ce, “Kina magana kamar wawiya. Alheri kadai za mu dinga samu daga Allah ban da wahala?”

A cikin wannan duka Ayuba bai yi zunubi ba cikin maganarsa.

Abokan Ayuba uku

¹¹ Lokacin da abokan Ayuba su uku wato, Elifaz mutumin Teman, Bildad mutumin Shuwa, da Zofar mutumin Na’ama suka ji wahalar da ta auka wa Ayuba, sai suka shirya suka bar gidajensu suka je don su ta’azantar da shi.

¹² Sa’ad da suka gan shi daga nesa, da kyar suka gane shi; sai suka fara kuka da karfi, suka yayyaga tufafinsu suka zuba toka a kawunansu,

¹³ sai suka zauna da shi a kasa har kwana bakwai. Ba wanda ya ce masa kome, don sun ga tsananin wahalar da yake ciki.

3

Ayuba ya yi magana

¹ Bayan wannan Ayuba ya buɗe baki ya la’anta ranar da aka haife shi. ² Ayuba ya ce,

- 3 “A hallaka ranar da aka haife ni,
da kuma daren da aka ce, ‘An haifi jariri
namiji!’
- 4 Bari ranan nan ta zama duhu;
kada Allah yā kula da ita;
kada rana tā yi haske a wannan rana.
- 5 Bari duhu da inuwa mai duhu ta sāke rufe ta;
gizagizai kuma su rufe ta;
duhu kuma ya rufe haskenta.
- 6 Bari duhu mai yawa yā rufe daren nan;
kada a hada ta cikin kwanakin shekara,
ko kuma cikin kwanakin watanni.
- 7 Bari daren yā zama marar amfani;
kada a ji wata sowa ta farin ciki.
- 8 Bari waƙanda suke la’anta ranaku su la’anta
wannan rana
su waƙanda suke umartar dodon ruwa.
- 9 Bari taurarinta na safe su zama duhu;
bari ranar tā yi ta jiran ganin haske
amma kada tā gani,
- 10 gama ba tā hana uwata d’aukar cikina,
don ta hana ni shan wahalan nan ba.
- 11 “Me ya sa ban mutu ba da za a haife ni,
ko kuma in mutu sa’ad da ana haihuwata
ba?
- 12 Me ya sa aka haife ni,
aka tanada nono na sha na rayu?
- 13 Da yanzu ina kwance cikin salama;
da ina barcina cikin salama
- 14 tare da sarakuna da mashawarta a cikin kasa,
waƙanda suka gina wa kansu wuraren da
yanzu duk sun rushe,
- 15 da shugabanni waƙanda suke da zinariya,

- wadanda suka cika gidajensu da azurfa.
- 16 Ko kuma don me ba a boye ni a cikin kasa kamar jaririn da aka haifa ba rai ba, kamar jaririn da bai taɓa ganin hasken rana ba.
- 17 A wurin mugaye za su daina yin mugunta, gajiyayyu kuma za su huta.
- 18 Wadanda aka daure za su sami jin dadin; an sake su ba za su sãke jin ana tsawata masu ba.
- 19 Manyan da kanana suna a can, bawa kuma ya sami 'yanci daga wurin maigidansa.
- 20 “Don me ake ba da haske ga wadanda suke cikin kunci, rai kuma ga masu dacin rai
- 21 ga wadanda suke neman mutuwa amma ba su samu ba, wadanda suke nemanta kamar wani abu mai daraja a boye,
- 22 wadanda suke farin ciki sa'ad da suka kai kabari?
- 23 Don me aka ba mutum rai, mutumin da bai san wani abu game da kansa ba, mutumin da Allah ya kange shi.
- 24 Baƙin ciki ya ishe ni maimakon abinci; ina ta yin nishi ba fasawa;
- 25 Abin da nake tsoro ya faru da ni; abin da ba na so ya same ni.
- 26 Ba ni da salama, ba natsuwa; ba ni da hutu, sai wahala kawai.”

4

Elifaz

- ¹ Sai Elifaz mutumin Teman ya amsa,
² “In wani ya yi maka magana, za ka ji haushi?
 Amma wa zai iya yin shiru?
³ Ka tuna yadda ka yi wa mutane da yawa
 magana,
 yadda ka karfafa hannuwa marasa karfi.
⁴ Maganarka ta karfafa waƙanda suka yi
 tuntube;
 ka karfafa gwiwoyin da suka rasa karfinsu.
⁵ Amma yanzu wahala ta zo maka, sai ka karaya;
 wahala ta sa ka rikice.
⁶ Ashe bai kamata ka dogara ga Allahnka ba,
 amincinka kuma yā zama begenka?
⁷ “Ka duba ka gani yanzu. Wane marar laifi ne
 ya taƙa hallaka?
 Ko an taƙa hallaka masu adalci?
⁸ Na kula cewa waƙanda suke huɗa gonar
 mugunta,
 da waƙanda suke shuka mugunta, su ne
 suke girbe mugunta.
⁹ A sa’ a ɗaya Allah yake hallaka su,
 cikin fushinsa yakan hallaka su.
¹⁰ Zakoki suna ruri suna gurnani;
 duk da haka an karya haƙoran manyan
 zakoki.
¹¹ Zakoki suna mutuwa domin ba dabbar da za
 su kashe su ci,
 ‘ya’yan zakanya kuma sun watse.
¹² “Asirce aka gaya mini maganan nan,

- da kyar kunnuwana suka iya ji.
- 13 Cikin mafarki da tsakar dare,
lokacin kowa yana zurfin barci, na sami
saƙon nan.
- 14 Tsoro da fargaba suka kama ni
har duk kasusuwan jikina suka yi ta rawa.
- 15 Wani iska ya taɓa mini fuska,
sai tsigar jikina ta tashi.
- 16 Ya tsaya cik,
amma ban iya sani ko mene ne ba.
Wani abu ya tsaya a gabana,
na kuma ji murya.
- 17 ‘Ko zai yiwu mutum yā fi Allah adalci,
ko kuma mutum yā fi wanda ya halicce shi
tsarki?’
- 18 In Allah bai yarda da bayinsa ba,
in ya sami mala’ikunsa da laifi,
- 19 to, su wane ne mutane masu zama a gidan da
aka yi da laka,
wadanda da kura aka yi harsashensu,
wadanda za a iya murkushe su kamar asu!
- 20 Tsakanin safe da yamma mai yiwuwa ne
ragargaza su;
farat daya, su mutu har abada.
- 21 Ba a tuge igiyar tentinsu,
don su mutu ba tare da hikima ba?’

5

- 1 “Ka yi kira in kana so, amma wa zai amsa
maka?
Wurin wadanne tsarkaka za ka juya?
- 2 Fushi yana kashe wawa,
kyashi kuma yana kashe marar azanci.

- 3 Ni ma na ga wawa yana cin gaba,
amma nan da nan gidansa ya zama
la'ananne.
- 4 'Ya'yansa suna cikin hatsari,
ba wanda zai tsaya musu a gaban alkali,
- 5 mayunwata sun kwashe girbinsa,
har abubuwan da suke cikin kaya,
masu jin kishirwa kuma suna zuba ido ga
dukiyarsa.
- 6 Gama ba daga cikin kasa wahala take fitowa
ba,
ko kuma bala'i daga kasa.
- 7 Duk da haka an haifi mutum don wahala ne,
kamar yadda ba shakka tartsatsin wuta yake
tashi.
- 8 "Amma da a ce ni ne, da zan roki Allah;
zan gaya masa damuwata.
- 9 Yana yin abubuwan al'ajabi waƙanda ba a
ganewa,
mu'ujizai waƙanda ba a kirgawa.
- 10 Yana zuba ruwan sama a kasa;
yana zuba ruwa a gonaki.
- 11 Yana ɗaukaka masu saukinkai,
yana kare waƙanda suke makoki.
- 12 Yana dagula shirye-shiryen masu wayo
don kada su yi nasara cikin abubuwan da
suke shirin yi.
- 13 Yana kama masu wayo cikin wayonsu,
yana kawar da shirye-shiryensu ba za su yi
nasara ba.
- 14 Da rana sukan yi karo da duhu;
da rana ma suna lallube kamar a duhun dare
suke.

- 15 Yana ceton matalauta daga takobin da za tă kashe su da shi;
yana cetonsu daga hannun wafanda suka fi su karfi.
- 16 Saboda haka matalauta suna da bege,
rashin gaskiya kuma ta yi shiru.
- 17 “Mai albarka ne wanda Allah yake yi masa gyara in mutumin ya yi kuskure;
saboda haka kada ka guje wa horon Maƙaukaki.
- 18 Ko da yake yana sa ciwo, shi ne kuma yake warkar da ciwon;
ciwon da ya ji maka, shi da kansa zai warkar da shi.
- 19 Zai cece ka daga bala’o’i guda shida;
har bakwai ma ba abin da zai same ka.
- 20 Lokacin yunwa yana tsare ka daga mutuwa,
a cikin yaƙi kuma yana kăre ka daga sarar takobi.
- 21 Zai kăre ka daga ɓata suna,
kuma ba ka bukata ka ji tsoro in hallaka ta zo.
- 22 Za ka yi wa hallaka da yunwa dariya;
kuma ba ka bukata ka ji tsoron manyan namun jeji.
- 23 Gama za ka zauna lafiya da duwatsu a gonaki,
kuma manyan namun jeji za su yi zaman salama da kai.
- 24 Za ka zauna lafiya a cikin tenti naka,
za ka kirga kayanka za ka samu kome na nan.
- 25 Za ka san cewa ‘ya’yanka za su zama da yawa,
zuriyarka kuma kamar ciyawa a kasa.

26 Za ka yi kyakkyawan tsufa kafin ka mutu,
kamar yadda ake tara dammuna a lokacin
girbi.

27 “Mun yi nazarin wannan, kuma gaskiya ne.
Saboda haka ka ji, ka kuma yi amfani da
shi.”

6

Ayuba

- 1 Sa’an nan Ayuba ya amsa,
2 “Da kawai za a iya auna wahalata
a kuma sa faɓacin raina a ma’auni!
3 Ba shakka da sun fi yashin teku nauyi,
shi ya sa nake magana haka.
4 Kibiyoyin Maɗaukaki suna a kaina,
ruhuna yana shan dafinsa;
fushin Allah ya sauka a kaina.
5 Jaki yakan yi kuka sa’ad da ya sami ciyawa ci,
ko saniya takan yi kuka in ta sami abincinta?
6 Akan cin abinci marar dandano ba tare da an
sa gishiri ba,
ko akwai wani kanshin dadi a cikin farin
ruwan kwai?
7 Na ki in taɓa shi;
irin wannan abinci zai sa ni rashin lafiya.
8 “Kash, da ma Allah zai ba ni abin da nake fatar
samu,
da ma Allah zai biya mini bukatata,
9 wato, Allah yā kashe ni,
yā miƙa hannunsa yā yanke raina!
10 Da sai in ji dadi

duk zafin da nake sha
ban hana maganar Mai Tsarkin nan cika ba.

- 11 “Wane karfi nake da shi, har da zan ci gaba da sa zuciya?
Wane sa zuciya ne zai sa in yi hakuri?
- 12 Da karfin dutse aka yi ni ne?
Ko jikina tagulla ne?
- 13 Ina da wani ikon da zan iya taimakon kai na ne,
yanzu da aka kore nasara daga gare ni?
- 14 “Duk wanda ya ki yā yi alheri ga aboki
ya rabu ta tsoron Madaukaki.
- 15 Amma ‘yan’uwana sun nuna ba zan iya dogara
gare su ba,
kamar rafin da yakan bushe da rani,
- 16 kamar rafin da yakan cika a lokacin kankara,
yā kuma kumbura kamar kankarar da ta narke,
- 17 amma da rani sai yā bushe,
lokacin zafi ba a samun ruwa yana gudu a wurin.
- 18 Ayari sukan bar hanyarsu;
sukan yi ta neman wurin da za su sami ruwa, su kāsa samu har su mutu.
- 19 Ayarin Tema sun nemi ruwa,
matafiya ‘yan kasuwa Sheba sun nema cike da begen samu.
- 20 Ransu ya face, domin sun sa zuciya sosai;
sa’ad da suka kai wurin kuwa ba su sami abin da suka sa zuciyar samu ba.
- 21 Yanzu kuma kun nuna mini ba ku iya taimako;

- kun ga abin bantsoro kuka tsorata.
- 22 Ko na taba cewa, ‘Ku ba da wani abu a madadina,
ko na roke ku, ku ba da wani abu domina daga cikin dukiyarku,
- 23 ko kuma kun taba kubutar da ni daga hannun makiyina,
ko kun taba kwato ni daga hannun marasa kirki’?
- 24 “Ku koya mini, zan yi shiru;
ku nuna mini inda ban yi daidai ba.
- 25 Fadar gaskiya tana da zafi!
Amma ina amfanin gardamar da kuke yi?
- 26 Ko kuna so ku gyara abin da na fadi ne,
ku mai da magana wanda yake cikin wahala ta zama ta wofi?
- 27 Kukan yi kuri’a a kan marayu
ku kuma sayar da abokinku.
- 28 “Amma yanzu ku dube ni da kyau,
zan yi muku karya ne?
- 29 Ku bi a hankali, kada ku dora mini laifi;
ku sake dubawa, gama ba ni da laifi.
- 30 Ko akwai wata mugunta a bakina?
Bakina ba zai iya rarrabewa tsakanin gaskiya da karya ba?

7

- 1 “Mutum bai sha wahalar aiki ba a duniya?
Rayuwarsa ba kamar ta wanda aka yi hayarsa ba ne?

- 2 Kamar yadda bawa yakan jira yamma ta yi,
ko kuma kamar yadda wanda aka yi hayarsa
yakan jira a biya shi kuɗin aikin da ya yi.
- 3 Saboda haka rabona shi ne watanni na zama
banza,
kowane dare kuwa sai bacin rai nake samu.
- 4 Lokacin da na kwanta ina tunani, 'Har sai
yaushe zan tashi?'
Gari ya ki wayewa, ina ta jujjuyawa har safe.
- 5 Jikina duk tsutsotsi da kuraje sun rufe shi,
fatar jikina ta ruɓe tana fitar da ruwan miki.
- 6 "Kwanakina suna wucewa da sauri, fiye da
yadda koshiyar masaka take wucewa da
sauri,
za su kawo ga karshe ba bege.
- 7 Ka tuna, ya Allah, raina numfashi ne kawai;
idanuna ba za su taɓa sāke ganin farin ciki
ba.
- 8 Idanun da suke ganina yanzu ba za su sāke
ganina ba;
za ku neme ni amma ba za ku same ni ba.
- 9 Kamar yadda girgije yakan face yā tafi,
haka mutum yake shige zuwa kabari ba
kuwa zai dawo ba.
- 10 Ba zai taɓa zuwa gidansa ba;
ba za a sāke san da shi ba.
- 11 "Saboda haka ba zan yi shiru ba;
zan yi magana cikin bacin raina,
zan nuna bacin raina cikin ruhu, cikin
kuncin raina.
- 12 Ni teku ne, ko kuwa dodon ruwa,
don me kake tsaro na?

- 13 Lokacin da nake zato zan sami salama
in na kwanta a gadona don in huta,
- 14 duk da haka kana ba ni tsoro da mafarke-
mafarke,
kana tsorata ni da wahayi.
- 15 Na gwammace a shaƙe ni in mutu
maimakon in kasance cikin wannan jiki.
- 16 Ba na so in zauna da rai; ba zan rayu ba har
abada.
Ku rabu da ni; rayuwata ba ta da amfani.
- 17 “Mene ne mutum har da ka kula da shi haka,
har ka mai da hankali a kansa,
- 18 har kake duba shi kowace safiya,
kake kuma gwada shi koyaushe?
- 19 Ba za ka ɗan daina kallo na ba
ko ka rabu da ni na ɗan lokaci?
- 20 In na yi zunubi, me na yi maka,
kai mai lura da mutane?
Don me ka sa ni a gaba?
Na zame maka kaya mai nauyi ne?
- 21 Me ya sa ba za ka gafarta mini laifofina ba?
Gama na kusa kwantawa cikin kasa;
za ka neme ni,
amma ba za ka same ni ba.”

8

Bildad

- 1 Sai Bildad mutumin Shuwa ya amsa,
- 2 “Har yausha za ka gama faɗa waɗannan
abubuwa?
Maganganunka ba su da amfani.
- 3 Allah ba mai shari’ar gaskiya ba ne?

- Ko Madfaukaki yakan yi abin da ba daidai ba?
- ⁴ Lokacin da 'ya'yansa suka yi masa zunubi, yakan bar su su sha wahalar da zunubi yake kawowa.
- ⁵ Amma in za ka dubi Allah ka roki Madfaukaki,
- ⁶ in kai mai tsarki ne, kuma mai adalci, ko yanzu ma zai taimake ka, yā mayar maka iyalinka da farin cikinka.
- ⁷ Ko da yake za ka fara da kafan, duk da haka za ka gama da samu mai yawa.
- ⁸ "Tambayi na gaba da kai ka ji abin da iyayenka suka koya
- ⁹ gama jiya kafai aka haife mu ba mu san kome ba, kuma kwanakinmu a duniya masu wucewa ne.
- ¹⁰ Ba za su bishe ka su kuma gaya maka abin da za ka yi ba? Ba za su yi magana daga cikin hikimar da suke da ita ba?
- ¹¹ Ko kyauro zai iya yi girma a wurin da ba ruwa? Ko za tā taɓa iya yin girma ba tare da ruwa ba?
- ¹² Yayinda take girma ba a yanka ta, takan mutu da sauri fiye da ciyawa.
- ¹³ Abin da yake faruwa ke nan da duk wanda yake mantawa da Allah; waɗanda ba su da Allah, ba su da bege.
- ¹⁴ Abin da yake dogara a kai ba shi da karfi; abin da yake dogara a kai yanar gizo ce.
- ¹⁵ Ya jingina ga yanar gizo, amma ba ta tare shi,

- sun kama ta, amma ba za tã taimake su tsayawa ba.
- 16 Yana kama da shukar da aka ba ta ruwa sosai lokacin da akwai rana sosai, tana yaɗuwa da kyau;
- 17 shukar tana bin yaɗuwa, jijiyoyinta suna nannade duwatsu, suna neman wurin da za su kama sosai a cikin duwatsu.
- 18 Amma lokacin da aka tuge shukar daga wurin da take, wurin ba zai san da ita kuma ba, wurin zai ce, ‘Ban taɓa ganin ki ba.’
- 19 Ba shakka shukar ta mutu ke nan, kuma waɗansu za su tsiro a wurin.
- 20 “Ba shakka, Allah ba ya kin marar laifi, ko kuma yã karfafa masu aikata mugunta.
- 21 Sai dai yã cika bakinka da dariya, yã sa ka yi sowa ta murna.
- 22 Makiyanka za su sha kunya, za a kawar da tentin mugaye.”

9

Ayuba

- 1 Sai Ayuba ya amsa,
- 2 “Lalle, na san wannan gaskiya ne. Amma ta yaya mutum zai iya zama mai adalci a gaban Allah?
- 3 Ko da mutum yana so yã yi gardama da shi, ba zai taɓa amsa masa ba ko da sau ɗaya cikin dubu.
- 4 Hikimarsa tana da zurfi, ikonsa yana da yawa.

- Wane ne ya taɓa yin faɗa da shi har ya yi nasara?
- ⁵ Yana matsar da manyan duwatsu kafin su sani kuma yana juya su cikin fushinsa.
- ⁶ Yana girgiza kasa,
yana girgiza harsashenta.
- ⁷ Yana magana da rana sai ta ki yin haske;
yana hana taurari yin haske.
- ⁸ Shi kaɗai ya shimfiɗa sammai
ya kuma yi tafiya a kan rakuman ruwan teku.
- ⁹ Shi ne ya halicci Mafarauci da Kare da Zomo,
da Kaza,
da 'Ya'yanta da tarin taurari a sama, da taurarin kudu.
- ¹⁰ Yana yin abubuwan banmamaki waɗanda ba a iya ganewa,
mu'ujizai waɗanda ba a iya kirgawa.
- ¹¹ Ba na iya ganinsa lokacin da ya wuce ni;
ba na sani ya wuce lokacin da ya wuce.
- ¹² Wane ne ya isa yā hana shi in ya kwace abu?
Wa zai ce masa, 'Me kake yi?'
- ¹³ Allah ba ya danne fushinsa;
ko dodannin ruwan da ake kira ayarin Rahab ya tattake su.
- ¹⁴ "Ta yaya zan iya yin faɗa da shi?
Ina zan iya samun kalmomin da zan yi gardama da shi?"
- ¹⁵ Ko da yake ba ni da laifi, ba zan iya amsa masa ba;
sai dai rokon jinkai zan iya yi ga mahukuncina.

- 16 Ko da na yi kira gare shi ya amsa mini,
ban yarda cewa zai saurare ni ba.
- 17 Zai sa hadari yā danne ni
yā kara mini ciwona ba dalili.
- 18 Ba zai bari in yi numfashi ba,
sai dai yā kara mini azaba.
- 19 In maganar karfi ne, shi babban mai karfi ne!
In kuma maganar shari'a ne, wa zai kai
kararsa?
- 20 Ko da ni marar karfi ne, bakina ya isa yā sa in
zama mai laifi;
in ba ni da laifi, zai sa in yi laifi.
- 21 “Ko da yake ba ni da laifi,
ban damu da kaina ba;
na rena raina.
- 22 Ba bambanci; shi ya sa na ce,
'Yana hallaka marasa laifi da kuma mugaye.'
- 23 Lokacin da bala'i ya kawo ga mutuwa,
yakan yi dariyar bakin cikin marasa laifi.
- 24 Lokacin da kasa ta faɗa a hannun mugaye,
yakan rufe idanun masu shari'a.
In ba shi ba wa zai yi wannan?
- 25 “Kwanakina sun fi mai gudu wucewa da sauri;
suna firiya babu wani abin jin daɗi a cikinsu.
- 26 Suna wucewa kamar jirgin ruwan da aka yi da
kyauro,
kamar jahurma da ta kai wa namanta caɗka.
- 27 'In na ce zan manta da abin da yake damu na,
zan yi murmushi in daina nuna faɗin rai,'
- 28 duk da haka ina tsoron duk wahalata,

- domin na san ba za ka d'auke ni marar laifi
ba.
- 29 Tun da an riga an d'auke ni mai laifi,
duk kofarina a banza yake.
- 30 Ko da na wanke jikina duka da sabulu,
na wanke hannuwana kuma da soda,
- 31 duk da haka za ka jefa ni cikin kazamin wuri,
yadda ko rigunan jikina ma za su ki ni.
- 32 "Shi ba mutum ba ne kamar ni wanda zan iya
amsa masa,
har da za mu yi faɗa da juna a wurin shari'a.
- 33 In da akwai wanda zai iya shiga tsakaninmu,
ya d'ora hannunsa a kanmu tare,
- 34 wani wanda zai sa Allah yā daina duka na,
don yā daina ba ni tsoro.
- 35 Sa'an nan ne zan iya yin magana ba tare da
jin tsoronsa ba,
amma a yadda nake a yanzu ba zan iya ba.

10

- 1 "Na gaji da rayuwa;
saboda haka bari in faɗi zuciyata gabagadi
yadda raina yake jin ba daɗi.
- 2 Zan ce wa Allah, kada ka hukunta ni,
amma ka gaya mini laifin da na yi maka.
- 3 Kana jin daɗin ba ni wahala,
don me ka yashe ni, abin da ka halitta da
hannunka,
yayinda kake murmushi game da shirye-
shiryen mugaye?
- 4 Idanunka irin na mutum ne?
Kana gani yadda mutum yake gani ne?

- 5 Kwanakinka kamar na mutane ne,
    ko shekarunka kamar na mutane ne
 6 da za ka neme ni da laifi
    ka hukunta ni?
 7 Ko da yake ka san ba ni da laifi,
    kuma ba wanda zai iya cetona daga han-
    nunka.
- 8 “Da hannuwanka ka kera ni, kai ka halicce ni.
    Yanzu kuma kai za ka juya ka hallaka ni?
 9 Ka tuna cewa ka mulmula ni kamar yumbu.
    Yanzu za ka mai da ni in zama kura kuma?
 10 Ba kai ka zuba ni kamar madara ba,
    na daskare kamar cuku.
 11 Ka rufe ni da tsoka da fata,
    ka harhadfa ni da kasusuwa da jijiyoyi?
 12 Ka ba ni rai ka kuma yi mini alheri,
    kuma cikin tanadinka ka kula da ruhuna.
- 13 “Amma wannan shi ne abin da ka boye a
    zuciyarka,
    na kuma san abin da yake cikin zuciyarka
    ke nan.
- 14 In na yi zunubi kana kallo na
    kuma ba za ka fasa ba ni horo ba don laifin
    da na yi.
- 15 Idan ina da laifi, kaitona!
    Ko da ba ni da laifi, ba zan iya daga fuskata
    ba,
    gama kunya ta ishe ni
    duk bacin rai ya ishe ni.
- 16 In na daga kaina, za ka neme ni kamar zaki
    ka sãke nuna al’ajabin ikonka a kaina.
- 17 Kana sãke kawo sababbin waƙanda za su ba
    da shaida a kaina

kana kara haushinka a kaina;
kana kara kawo mini hari.

- 18 “Me ya sa ka fito da ni daga cikin uwata?
Da ma na mutu kafin a haife ni.
19 Da ma ba a halicce ni ba,
da na mutu tun daga cikin cikin uwata na
wuce zuwa kabari!
20 ‘Yan kwanakina ba su kusa karewa ba ne?
Ka rabu da ni don in dan samu sukuni na
dan lokaci
21 kafin in koma inda na fito,
kasa mai duhu da inuwa sosai,
22 zuwa kasa mai duhun gaske,
da inuwa da hargitsi,
inda haske yake kamar duhu.”

11

Zofar

- 1 Sa’an nan Zofar mutumin Na’ama ya amsa,
2 “Duk surutun nan ba za a amsa maka ba?
Ko mai surutun nan marar laifi ne?
3 Ko maganganun nan naka marasa amfani za su
sa mutane su yi maka shiru?
Ba wanda zai kwaɓe ka lokacin da kake
fadafar maganar da ba daidai ba?
4 Ka ce wa Allah, ‘Abin da na gaskata ba laifi ba
ne
kuma ni mai tsabta ne a gabanka.’
5 Da ma Allah zai yi magana,
yā buɗe baki yā fadī wani abin da ka yi da
ba daidai ba
6 yā kuma buɗe maka asirin hikima,
gama hikima ta gaskiya tana da gefe biyu.

Ka san wannan, Allah ya riga ya manta da wafansu zunubanka.

- 7 “Ko za ka iya gane al’amuran Allah?
Ko za ka iya gane girman asirin Madfaukaki?
- 8 Sun fi nisan sama tudu, me za ka iya yi?
Sun fi zurfin kabari zurfi, me za ka sani?
- 9 Tsayinsu ya fi tsawon duniya
da kuma fāḍīn teku.
- 10 “In ya zo ya kulle ka a kurkuku
ya ce kai mai laifi ne, wa zai hana shi?
- 11 Ba shakka yana iya gane mutanen da suke
marasa gaskiya;
kuma in ya ga abin da yake mugu, ba ya kula
ne?
- 12 Amma dakikin mutum ba ya taɓa zama mai
hikima
kamar dai a ce ba a taɓa haihuwar ɗan
aholaki horarre.
- 13 “Duk da haka in ka miƙa masa zuciyarka,
ka kuma miƙa hannuwanka gare shi,
- 14 in ka kawar da zunubin da yake hannunka,
ba ka bar zunubi ya kasance tare da kai ba
- 15 shi ne za ka iya ɗaga fuskarka ba tare da jin
kunya ba;
za ka tsaya da ƙarfi kuma ba za ka ji tsoro
ba.
- 16 Ba shakka za ka manta da wahalolinka,
za ka tuna da su kamar yadda ruwa yake
wucewa.
- 17 Rayuwarka za tã fi hasken rana haske,
duhu kuma zai zama kamar safiya.

- 18 Za ka zauna lafiya, domin akwai bege;
za ka duba kewaye da kai ka huta cikin
kwanciyar rai.
- 19 Za ka kwanta, ba wanda zai sa ka ji tsoro,
da yawa za su zo neman taimako a wurinka.
- 20 Amma idanun mugaye ba za su iya gani ba,
kuma ba za su iya tserewa ba;
begensu zai zama na mutuwa.”

12

Ayuba

- 1 Sai Ayuba ya amsa,
- 2 “Ba shakka ku ne mutanen nan,
hikima za tã mutu tare da ku!
- 3 Amma ni ma ina da hankali kamar ku;
ba ku fi ni ba.
Wane ne bai san duk waƙannan abubuwan
ba?
- 4 “Na zama abin dariya ga abokaina,
ko da yake na yi kira ga Allah ya kuwa amsa
mini,
duk da haka suka yi mini riya ko da yake ni
mai adalci ne kuma marar laifi!
- 5 Mutanen da ba su da damuwa suna jin daƙin
ganin waƙanda
suke dab da fãƙuwa.
- 6 Amma wurin zaman ’yan fashi yana nan ba mai
damunsu,
waƙanda kuma suke saba wa Allah suna
zamansu lafiya,
har ma da masu ƙaukar allahnsu a han-
nuwansu.

- 7 “Amma ka tambayi dabbobi, za su kuma koya
maka,
ko kuma tsuntsayen sararin sama kuma za
su gaya maka.
- 8 Ko ka yi magana da duniya, za tã kuma koya
maka,
ko kuma ka bar kifin teku su sanar da kai.
- 9 Wane ne cikin waƙannan bai san
cewa hannun UBANGIJI ne ya yi wannan ba?
- 10 Ran kowace halitta yana a hannunsa,
haka kuma numfashin dukan ’yan adam.
- 11 Ko kunne ba ya gwada kalmomi
kamar yadda harshe yake ɗanɗana abinci?
- 12 Ko ba a wurin tsofaffi ake samun hikima ba?
Ba tsawon rai yana kawo ganewa ba?
- 13 “Allah ne mai iko da kuma hikima,
shawara da ganewa nasa ne.
- 14 Abin da ya rushe ba a iya ginawa ba;
in ya kulle mutum ba a iya buɗe shi a sake
shi ba.
- 15 Idan ya hana ruwan sama, za a yi fãri;
in kuma ya saki ruwa za a yi ambaliya.
- 16 Shi ne mai karfi da kuma mai nasara;
mai rudɗi da wanda aka rudɗa, duk nasa ne.
- 17 Yakan sa mashawarta su zama marasa hikima
yã kuma sa wawaye su zama masu shari’a.
- 18 Yana cire sarkar da sarakuna suka ɗaura
yã kuma ɗaura musu wata tsumma a
kwankwaso.
- 19 Yakan kaskantar da firistoci
yã kuma tumbuke masu ikon da aka kafa tun
da dadewa.
- 20 Yana sa amintattun mashawarta su yi shiru

- yakan kawar da hikimar dattawa.
- 21 Yakan sa masu iko su ji kunya
yã kuma kwace ƙarfin masu ƙarfi.
- 22 Yana buɗe abubuwan da suke cikin duhu
yã kuma kawo haske a wuraren da ba haske;
- 23 yana sa al’ummai su zama manya, sai kuma
yã hallaka su;
yana sa al’ummai su kasaita, yã kuma
watsar da su.
- 24 Yana hana shugabannin duniya ganewa;
Ya bar su su yi ta makuwa, su ruɗe, su bata.
- 25 Suna lallube cikin duhu ba haske;
yã sa su yi ta tangadfi kamar bugaggu.

13

- 1 “Idanuna sun ga waɗannan duka,
kunnuwana sun ji sun kuma gane.
- 2 Abin da kuka sani, ni ma na sani;
ba ku fi ni ba.
- 3 Amma ina so in yi magana da Maɗaukaki,
in kai kukana wurin Allah kai tsaye.
- 4 Ku kuma kun ishe ni da ƙarairayi;
ku likitocin wofi ne, dukanku!
- 5 In da za ku yi shiru gaba ɗaya!
Zai zama muku hikima.
- 6 Ku ji gardamata yanzu;
ku ji roƙon da zai fito daga bakina.
- 7 Za ku iya yin muguwar magana a madadin
Allah?
Ko za ku yi ƙarya a madadinsa?
- 8 Ko za ku nuna masa sonkai?
Ko za ku yi gardama a madadinsa?
- 9 In ya bincike ku zai tarar ba ku da laifi?

- Ko za ku iya rufe shi yadda za ku rufi mutane?
- 10 Ba shakka zai kwafe ku
in kun nuna sonkai a boye.
- 11 Ko ikonsa ba ya ba ku tsoro?
Tsoronsa ba zai auka muku ba?
- 12 Duk surutanku kamar toka suke;
kāriyarku na yimbu ne.
- 13 “Ku yi shiru zan yi magana;
sa’an nan abin da zai same ni yā same ni.
- 14 Don me na sa kaina cikin hatsari
na yi kasada da raina?
- 15 Ko da zai kashe ni ne, begena a cikinsa zai
kasance;
ba shakka zan kāre kaina a gabansa
- 16 lalle wannan zai kawo mini kubuta
gama ba wani marar tsoron Allah da zai iya
zuwa wurinsa!
- 17 Ku saurara da kyau ku ji abin da zan fada;
bari kunnuwanku su ji abin da zan ce.
- 18 Yanzu da na shirya karata,
na san za a ce ba ni da laifi.
- 19 Ko wani zai ce ga laifin da na yi?
In an same ni da laifi, zan yi shiru in mutu.
- 20 “Kai dai biya mini wafannan bukату biyu
kawai ya Allah,
ba zan kuwa boye daga gare ka ba;
- 21 Ka janye hannunka nesa da ni,
ka daina ba ni tsoro da bantsoronka.
- 22 Sa’an nan ka kira ni, zan kuwa amsa,
ko kuma ka bar ni in yi magana sai ka amsa
mini.

- 23 Abubuwa nawa na yi wafanda ba daidai ba,
kuma zunubi ne?
Ka nuna mini laifina da zunubina.
- 24 Don me ka boye mini fuskarka;
ka kuma sa na zama kamar makiyinka?
- 25 Ko za a wahalar da ganye wanda iska take
hurawa?
Ko za ka bi busasshiyar ciyawa?
- 26 Gama ka rubuta abubuwa marasa dadi game
da ni;
ka sa na yi gādon zunuban kuruciyata.
- 27 Ka daure kafafuna da sarka;
kana kallon duk inda na taka
ta wurin sa shaida a tafin kafafuna.
- 28 “Haka mutum yake lalacewa kamar rubaɓɓen
abu,
kamar rigar da asu ya cinye.

14

- 1 “Mutum haihuwar mace
kwanakinsa kafan ne, kuma cike da wahala.
- 2 Yana tasowa kamar fure yana kuma shudewa;
kamar inuwa, ba ya dadewa.
- 3 Za ka zura ido a kan irin wannan ne?
Za ka kawo shi gaba don ka yi masa shari’a?
- 4 Wane ne zai iya kawo abin da yake da tsarki
daga cikin abu marar tsarki?
Babu!
- 5 An lissafta kwanakin mutum;
ka riga ka dībar masa watanni,
ka yi masa iyaka, ba zai iya wuce iyakar ba.
- 6 Saboda haka ka kawar da kanka daga gare shi,

ka rabu da shi har sai ya cika lokacinsa
kamar mutumin da aka d'auki hayarsa.

- 7 “Akalla itace yana da bege.
In an sare shi, zai s'ake tsira,
zai tohu da kyau.
- 8 Ko da jijiyoyin itacen sun tsufa a cikin kasa
kuma kututturensa ya mutu a cikin kasa.
- 9 Daga ya ji kanshin ruwa zai tohu
y'a yi tsiro kamar shuka.
- 10 Amma mutum yana mutuwa a bizne shi;
daga ya ja numfashinsa na karshe, shi ke
nan.
- 11 Kamar yadda ruwa yake bushewa a teku ko a
gabar rafi
sai wurin y'a bushe,
- 12 haka mutum zai kwanta ba zai tashi ba;
har sai duniya ta shuƙe
mutane ba za su farka ba, ba za su tashi daga
barcinsu ba.
- 13 “Da ma za ka boye ni a cikin kabari
ka boye ni har sai fushinka ya wuce!
In da za ka kefe mini lokaci
sa'an nan ka tuna da ni!
- 14 In mutum ya mutu, ko zai s'ake rayuwa?
In haka ne zan daure
kwanakin da nake shan wahala har su wuce.
- 15 Za ka kira zan kuwa amsa maka;
za ka yi marmarin abin da hannunka ya
halitta.
- 16 Ba shakka a lokacin ne za ka lura da matakaina
amma ba za ka kula da zunubaina ba.
- 17 Za a daure laifofina a cikin jaka;
za ka rufe zunubaina.

- 18 “Amma kamar yadda manyan duwatsu suke
fāḍuwa
su farfashe su kuma gusa daga wurarensu,
19 yadda ruwa yakan zaizaye duwatsu
ruwa mai karfi kuma yā kwashe turbayar
kasa,
haka kake barin mutum ba bege.
20 Ka sha karfinsa gaba daya, sai ya bace,
ka sauya yanayinsa ka kuma kore shi.
21 Ko an martaba ‘ya’yansa maza, ba zai sani ba;
Ko an wulakanta su, ba zai gani ba.
22 Zafin jikinsa kadai yake ji
yana kuka wa kansa ne kadai.”

15

Elifaz

- 1 Sai Elifaz mutumin Teman ya amsa,
2 “Mutum mai hikima zai amsa da surutai
marasa kan gado
ko yā cika cikinsa da iskar gabas?
3 Ko zai yi gardama da maganganun wofi
maganganu marasa amfani?
4 Amma ka ma rena Allah
ka hana a yi addu’a gare shi.
5 Zunubanka ne suke gaya maka abin da za ka
ce;
kana magana kamar mai wayo.
6 Bakinka zai kai ka yā baro, ba nawa ba;
maganar bakinka za tā juya a kanka.
7 “Kai ne mutum na farko da aka fara haihuwa?
Ko kai ne aka fara halitta kafin tuddai?
8 Kana sauraron shawarar Allah?
Ko kana gani kai kadai ne mai hikima?”

- 9 Me ka sani da ba mu sani ba?
    Wane fahimi kake da shi da ba mu da shi?
- 10 Masu furfura da tsofaffi suna gefenmu
    mutanen da sun girme babanka.
- 11 Ta'aziyyar Allah ba tā ishe ka ba.
    Maganarsa mai laushi ba tā ishe ka ba?
- 12 Don me ka bar zuciyarka ta kwashe ka,
    kuma don me idanunka suke haske,
- 13 har kake fushi da Allah
    kake kuma faɗar waɗannan maganganu
    daga bakinka?
- 14 “Mene ne mutum, har da zai zama da tsarki,
    ko kuma mace ta haife shi, har yā iya zama
    mai adalci?
- 15 In Allah bai nuna amincewa ga tsarkakansa
    ba,
    in har sammai ba su da tsarki a idonsa,
- 16 mutum fa, wanda yake da mugunta da
    lalacewa,
    wanda yake shan mugunta kamar ruwa!
- 17 “Ka saurare ni, zan kuma yi maka bayani;
    bari in gaya maka abin da na gani,
- 18 abin da masu hikima suka ce,
    ba tare da sun boye wani abu da suka samu
    daga wurin iyayensu ba
- 19 (waɗanda su ne masu kasar
    kafin baki su shigo kasar).
- 20 Dukan kwanakin ransa mugu yana shan wa-
    hala,
    wahala kafai zai yi ta sha.
- 21 Kara mai bantsoro za tā cika kunnuwansa
    'yan fashi za su kai masa hari.

- 22 Yana jin tsoron duhu
 domin za a kashe shi da takobi.
- 23 Yana ta yawo, abinci don ungulaye;*
 ya san ranar duhu tana kusa.
- 24 Bacin rai da bakin ciki sun cika shi,
 kamar sarkin da yake shirin yaki,
- 25 domin ya nuna wa Allah yatsa
 ya rena Allah Madfaukaki,
- 26 ya tasar masa da faɗa
 da garkuwa mai kauri da kuma karfi.
- 27 “Ko da yake fuskarsa ta cika da kumatu
 kuma yana da tsoka ko’ina,
- 28 zai yi gādon garuruwan da suka lalace,
 da kuma gidajen da ba wanda yake zama a
 ciki,
 gidajen da sun zama tarkace.
- 29 Ba zai sāke zama mai arziki ba, dukiyarsa ba
 za tã dawwama ba,
 abin da ya mallaka kuma ba zai bazu a kasar
 ba.
- 30 Ba zai tsere wa duhu ba;
 wuta za tã kona rassansa,
 kuma numfashi daga bakin Allah zai hallaka
 shi.
- 31 Kada yã rudī kansa ta wurin dogara ga abin
 da ba shi da amfani
 domin ba zai samu wani abu ba daga ciki.
- 32 Kafin lokacinsa yã cika, za a gama biyansa
 duka,
 kuma rassansa ba za su ba da amfani ba.

---

* 15:23 Ko kuwa yawo, neman abinci

- 33 Zai zama kamar itacen inabi wanda 'ya'yansa
suka kakkabe kafin su nuna,
kamar itacen zaitun zai zubar da furensa.
- 34 Gama marasa tsoron Allah za su zama marasa
ba da 'ya'ya,
wuta kuma za tã kona tenti na masu son cin
hanci.
- 35 Suna yin cikin rikici su kuma haifi mugunta;
cikinsu yana cike da rudami."

16

Ayuba

- 1 Sai Ayuba ya amsa,
2 "Na ji abubuwa da yawa kamar wadannan;
dukanku ba ku iya ta'aziyya ba!
3 Dogayen surutanku ba sa kare ne?
Me yake sa kuke ta yin wadannan surutai
har kuke cin gaba da yin gardama?
4 Ni ma zan iya yin maganganu kamar yadda
kuke yi
in da kuna cikin halin da nake;
zan iya fad'ar duk abubuwan da kuke fad'i,
in kad'a muku kaina.
5 Amma bakina zai karfafa ku;
ta'aziyyar da za tã fito daga bakina za tã
kawar muku da bacin zuciyarku.
6 "Duk da haka in na yi magana, ba na samun
sauki;
in ma na yi shiru zafin ba ya tafiya.
7 Ba shakka ya Allah ka gajiyar da ni;
ka bata gidana gaba daya.
8 Ka daure ni, ya kuma zama shaida;

yadda na rame sai kassuwa, wannan ya sa
ake gani kamar don ni mai zunubi ne shi
ya sa.

⁹ Allah ya kai mini hari ya yi kaca-kaca da ni
cikin fushinsa
yana cizon hakoransa don fushin da yake yi
da ni;
ya zura mini ido.

¹⁰ Mutane suka buɗe baki suka yi mini riyar reni;
suka yi mini ba'a
suka haɗu suka tayar mini.

¹¹ Allah ya bashe ni ga mugayen mutane,
ya jefa ni hannun mugaye.

¹² Dā ina zamana lafiya kome yana tafiya daidai;
amma ya ragargaza ni; ya shaƙe ni a wuya;
ya murkushe ni na zama abin barata gare shi;

¹³ maharbansa sun kewaye ni.

Ba tausayi, ya soke ni a kodata
har jini ya zuba a kasa.

¹⁴ Ya ji mini rauni a kai a kai
ya auko mini kamar mai yaƙi.

¹⁵ “Ina makoki saye da tsummoki
na boye fuskata a cikin kura.

¹⁶ Fuskata ta yi ja don kuka
idanuna sun kukumbura;

¹⁷ duk da haka hannuwana ba su aikata barna
ba
kuma addu'ata mai tsabta ce.

¹⁸ “Ya duniya, kada ki boye jinina;
bari yā yi kuka a madadina!

¹⁹ Ko yanzu haka shaidata tana sama;

wanda zai tsaya mini yana sama.

²⁰ Shi mai yin roko a madadina abokina ne
yayinda nake kuka ga Allah;

²¹ a madadin mutum ya yi roko ga Allah
kamar yadda mutum yakan yi roko domin
abokinsa.

²² “Shekaru kafan suka rage
in kama hanyar da ba a komawa.

17

¹ Na karaya,
kwanakina sun kusa karewa,
kabari yana jirana.

² Ba shakka masu yi mini ba’a suna kewaye da
ni;
idanuna suna ganin tsokanar da suke yi
mini.

³ “Ya Allah, ka ba ni abin da ka yi mini alkawari.
Wane ne zai kare ni?

⁴ Ka rufe zuciyarsu yadda ba za su iya ganewa
ba,
saboda haka ba za ka bari su yi nasara ba.

⁵ In mutum ya juya wa abokansa baya don a ba
shi wata lada
‘ya’yansa za su makance.

⁶ “Allah ya sa na zama abin da kowa yake
magana a kai
wanda kowa yake tofa wa miyau a fuska.

⁷ Idanuna ba sa gani sosai don bakin ciki;
jikina ya zama kamar inuwa kawai

- 8 Mutanen da suke masu adalci wannan abu ya ba su tsoro;
marasa laifi sun tayar wa marasa tsoron Allah.
- 9 Duk da haka, masu adalci za su ci gaba da tafiya a kan hanyarsu,
wadanda hannuwansu suke da tsabta kuma za su kara karfi.
- 10 “Amma ku zo dukanku, ku sāke gwadawa!
Ba zan sami mutum dāya mai hikima ba a cikinku.
- 11 Kwanakina sun wuce, shirye-shiryena sun fāci haka kuma abubuwan da zuciyata take so.
- 12 Mutanen nan sun juya rana ta zama dare.
A tsakiyar duhu suka ce, ‘Haske yana kusa.’
- 13 In kabari ne begen da nake da shi kadai,
in na shimfiɗa gadona a cikin duhu,
- 14 In na ce wa kabari, ‘Kai ne mahaifina,’
tsutsa kuma ke ce, ‘Mahaifiyata’ ko ‘‘yar’uwata,’
- 15 To, ina begena yake?
Wane ne zai iya ganin wani bege domina?
- 16 Ko begena zai tafi tare da ni zuwa kabari ne?
Ko tare za a bizne mu cikin kura?”

18

Bildad

- 1 Sai Bildad mutumin Shuwa ya amsa,
2 “Yaushe za ka gama maganganun nan?
Ka dawo da hankalinka sa’an nan za mu iya yin magana.
- 3 Don me muke kamar shanu a wurinka,

- ka ɗauke mu mutanen wofi?
⁴ Kai da ka yayyage kanka don haushi,
 za a yashe duniya saboda kai ne?
 Ko kuma duwatsu za su matsa daga
 wurinsu?
- ⁵ “An kashe fitilar mugu;
 harshen wutarsa ya daina ci.
⁶ Wutar cikin tentinsa ta zama duhu;
 fitilar da take kusa da shi ta mutu.
⁷ Karfin takawarsa ya ragu;
 dabararsa ta ja fāɗuwarsa.
⁸ Kafafunsa sun kai shi cikin raga,
 yana ta yawo a cikin ragar.
⁹ Tarko ya kama ɗiɗɗigensa;
 tarko ya riƙe shi kam.
¹⁰ An boye masa igiya da za tā zarge shi a kasa;
 an sa masa tarko a kan hanyar da zai bi.
¹¹ Tsoro duk ya kewaye shi ta kowane gefe
 yana bin shi duk inda ya je.
¹² Masifa tana jiransa;
 bala’i yana shirye yā fāɗa masa a lokacin da
 zai fāɗi.
¹³ Ya cinye wani sashe na gaɓar jikinsa;
 ɗan fari na mutuwa ya cinye kafafunsa.
¹⁴ An yage shi daga zaman lafiyar da yake yi a
 cikin tentinsa
 aka sa shi tsoro sosai.
¹⁵ Wuta ta cinye tentinsa;
 farar wuta ta rufe wurin da yake zama.
¹⁶ Jijiyoyinsa sun bushe a kasa
 rassansa sun mutu a sama.
¹⁷ An manta da shi a duniya;
 ba wanda yake kara tunawa da shi.

- 18 An tura shi daga cikin haske zuwa cikin duhu,
an kore shi daga duniya.
- 19 Ba shi da 'ya'ya ko zuriya cikin mutanensa,
ba sauran wanda yake a raye a wurin da ya
taba zama.
- 20 Mutanen Yamma suna mamakin abin da ya
faru da shi;
tsoro ya kama mutanen gabas.
- 21 Ba shakka haka wurin zaman mugun mutum
yake,
haka wurin zaman wanda bai san Allah ba
yake.”

19

Ayuba

- 1 Sai Ayuba ya amsa,
2 “Har yausha za ku yi ta ba ni azaba
ku kuma murkushe ni da maganganunku?
3 Yanzu sau goma ke nan kuna wulakanta ni,
kuna kai mini hari na rashin kunya.
4 In gaskiya ne na yi laifi,
kuskurena ya rage nawa.
5 In kuwa za ku d'aukaka kanku a kaina
kuna d'auka wahalar da nake sha domin na
yi laifi ne,
6 sai ku san cewa Allah ya yi mini ba daidai ba
ya kewaye ni da ragarsa.
7 “Ko da yake na yi kuka cewa, ‘An yi mini ba
daidai ba!’ Ba a amsa mini ba;
ko da yake na nemi taimako, ba a yi adalci
ba.

- 8 Ya tare mini hanya yadda ba zan iya wucewa
ba;
ya rufe hanyata da duhu.
- 9 Ya cire darajar da nake da ita,
ya kuma cire rawani daga kaina.
- 10 Ya yi kaca-kaca da ni har sai da na kare;
ya tuge begen da nake da shi kamar itace.
- 11 Yana jin haushina
ya lissafta ni cikin maƙiyansa.
- 12 Rundunarsa ta zo da ƙarfi;
suka kafa sansani kewaye da ni,
suka zagaye tentina.
- 13 “Ya raba ni da ‘yan’uwana maza;
abokaina sun zama baki gare ni.
- 14 Dangina sun tafi;
abokaina na kurkusa sun manta da ni.
- 15 Waƙanda sukan ziyarce ni,
da masu yi mini aiki mata sun ɗauke ni
bako.
- 16 Na kira bawana, amma bai amsa ba,
ko da yake na roke shi da bakina.
- 17 Numfashina yana bata wa matata rai;
‘yan’uwana sun ki ni.
- 18 Har ‘yan yara suna rena ni;
in sun gan ni sai su fara yi mini riyar reni.
- 19 Duk abokaina sun yashe ni;
waƙanda nake kauna sun zama ba sa
kaunata.
- 20 Ni ba kome ba ne sai dai fata da ƙashi,
da kyar na tsira.
- 21 “Ku tausaya mini, abokaina, ku ji tausayina,
gama hannun Allah ya sauko a kaina.

22 Don me kuke fafarata kamar yadda Allah yake yi?

Ba ku gaji da yagar fatata ba?

23 “Kash, da ma a ce ana rubuta maganganuna, da an rubuta su a littafi,

24 a rubuta su da karfe a kan dutse don su dawwama har abada!

25 Na san wanda zai fanshe ni yana nan da rai, kuma a karshe zai tsaya a kan duniya.

26 Kuma bayan an hallaka fatata, duk da haka a cikin jiki zan ga Allah.

27 Zan gan shi da kaina da idanuna, Ni, ba wani ba ne. Zuciyata ta cika da wannan tunani!

28 “In kuka ce, ‘Za ku ci gaba da matsa mini, tun da shi ne tushen damuwa,’

29 sai ku ma ku ji tsoron takobin; gama fushi yakan kawo hukunci ta wurin takobi, sa’an nan za ku san cewa akwai shari’a.”

20

Zofar

1 Sai Zofar mutumin Na’ama ya amsa,

2 “Tunanin da ya dame ni ya sa dole in amsa domin abin ya dame ni sosai.

3 Na ji wani zargin da ka yi mini na reni, kuma yadda na gane, shi ya sa zan ba da amsa.

4 “Ba shakka ka san yadda abin yake tuntuni,

- tun da aka sa mutum cikin duniya,
⁵ mugun mutum bai taɓa daɗewa ba,
 farin cikin mutum na ɗan gajeren lokaci ne.
- ⁶ Ko da ya kasaita ya kai sararin sama,
 kansa kuma yana taɓa gizagizai.
- ⁷ Zai hallaka har abada, kamar bayan gidansa;
 waɗanda suka gan shi za su ce, ‘Ina yake?’
- ⁸ Kamar mafarki haka zai bace, ba za a kara
 ganinsa ba
 zai bace kamar wahayi da dare.
- ⁹ Idon da ya gan shi ba zai kara ganinsa ba;
 wurin zamansa ba zai sāke ganinsa ba.
- ¹⁰ Dole ‘ya’yansa su mayar wa matalauta abin da
 ya kamata;
 dole hannuwansa su mayar da dukiyarsa.
- ¹¹ Jin karfi da ya cika kasusuwansa
 zai kwantar da shi a cikin kura.
- ¹² “Ko da yake mugunta tana da daɗi a bakinsa
 kuma yana boye ta a harshensa,
- ¹³ ko da yake ba zai iya rabuwa da ita ba,
 yana kuma ajiye ta a bakinsa,
- ¹⁴ duk da haka abincin da ya ci zai zama da tsami
 a cikin cikinsa;
 zai zama kamar dafin maciji a cikinsa.
- ¹⁵ Zai haras da dukiyar da ya haɗiye;
 Allah zai sa cikinsa yā haras da su.
- ¹⁶ Zai sha dafin maciji;
 sarar maciji mai dafi za tā tashe shi.
- ¹⁷ Ba zai ji daɗin koguna da rafuffuka
 masu kwarara da zuma da madara ba.
- ¹⁸ Dole yā ba da abin da ya yi gumi kafin yā samu,

ba zai ci ba; ba zai ji dadɓin ribar da ya samu
daga kasuwancinsa ba.

19 Gama ya ci zalin talakawa ya bar su cikin
wahala;
ya kwace gidajen da ba shi ya gina ba.

20 “Ba shakka ba zai samu abin da yake kofarin
samu ba,
dukiyarsa ba za tã cece shi ba.

21 Ba abin da ya ragu da zai dɓauka;
arzikinsa ba zai dawwama ba.

22 Yana cikin samun arziki, bacin rai zai auka
masa;
kunci mai karfi zai zo masa.

23 Lokacin da ya cika cikinsa,
Allah zai zuba fushinsa a kansa,
zai daddaka shi.

24 Ko da yake yana guje wa makamin karfe,
kibiya mai bakin tagulla za tã huda shi.

25 Zai zãre ta daga bayansa,
tsinin zai fita daga hantarsa;

tsoro zai cika shi;

²⁶ duhu kawai yake jiran dukiyarsa.

Wutar da ba a fifita ba za tã cinye shi
ta kuma kona duk abin da ya rage a tentinsa.

27 Sammai za su fallasa laifinsa;
duniya za tã yi gãba da shi.

28 Ambaliyar ruwa za tã tafi da gidansa,
ruwaye masu gudu a ranar fushin Allah.

29 Abin da Allah zai sa yã faru da mugu ke nan,
gãdon da Allah ya ba shi ke nan.”

21

Ayuba

- 1 Sai Ayuba ya amsa,
- 2 “Ku saurare ni da kyau;
bari wannan yā zama ta’aziyyar da za ku ba ni.
- 3 Ku ba ni zarafi in yi magana,
bayan na gama sai ku yi ba’arku.
- 4 “A wurin mutum ne na kawo kukana?
Don me ba zan kāsa hakuri ba?
- 5 Ku dube ni, ku kuma yi mamaki;
ku rufe bakina da hannunku.
- 6 Lokacin da na yi tunanin wannan,
sai in ji tsoro; jikina yā fara rawa.
- 7 Don me mugaye suke rayuwa har su tsufa,
suna kuma karuwa da iko?
- 8 Suna ganin ‘ya’yansu suna girma,
suna ganin jikokinsu suna tasowa a kan idanunsu.
- 9 Gidajensu suna zama cikin lafiya ba ruwansu da fargaba.
Kuma Allah ba ya ba su horo.
- 10 Shanunsu ba sa fasa haihuwa;
suna haihuwa ba sa yin bari.
- 11 Suna aika ‘ya’yansu kamar garke;
‘ya’yansu suna guje-guje da tsalle-tsalle.
- 12 Suna rera da kayan kidā na ganga da garaya;
suna jin daɗin busar sarewa.
- 13 Suna yin rayuwarsu cikin arziki
kuma su mutu cikin salama.
- 14 Duk da haka suna ce wa Allah, ‘Ka rabu da mu.’
Ba ma so mu san hanyoyinka.

- 15 Wane ne Maɗaukaki har da za mu bauta masa?
Wace riba za mu samu ta wurin yin addu'a gare shi?
- 16 Amma arzikinsu ba a hannunsu yake ba saboda haka ba ruwana da shawarar mu-gaye.
- 17 “Duk da haka, sau nawa fitilar mugu take mutuwa?
Sau nawa bala'i yake auka masa,
ko Allah ya taɓa hukunta mugu cikin fushi?
- 18 Sau nawa suke zama kamar tattaka a iska,
ko kuma kamar kura da iskar hadari take kwashewa?
- 19 An ce 'Allah yana tara wa 'ya'yan mutum horon da zai ba mutumin.'
Bari yā ba mutumin horo don yā san ya yi haka!
- 20 Bari idanunsa su ga yadda zai hallaka;
bari yā sha daga fushin Maɗaukaki.
- 21 Ko zai damu da iyalin da ya bari a baya sa'ad da kwanakinsa suka kare?
- 22 “Wani zai iya koya wa Allah ilimi tun da yana shari'anta har da waɗanda suke manya masu iko?
- 23 Wani mutum zai mutu cikin jin dadfi da kwanciyar hankali,
- 24 jikinsa bulbul,
kasuwansa da alamar karfi.
- 25 Wani kuma zai mutu cikin dacin rai,
bai taɓa jin dadin wani abu mai kyau ba.
- 26 Dukansu kuwa za a bizne su a kasa,
kuma tsutsotsi za su cinye su.

- 27 “Na san duk abin da kuke tunani,
yadda za ku saba mini.
- 28 Kuna cewa, ‘Yanzu ina gidan babban mutumin
nan,
tenti wurin da mugaye suke zama?’
- 29 Ba ku taɓa tambayar waɗanda suke tafiya ba?
Ba ku kula da labaransu,
- 30 cewa an kãre mugu daga ranar bala’i,
an kãre shi daga ranar fushi?
- 31 Wane ne yake gaya masa abin da ya yi?
Wane ne yake rama abin da ya yi?
- 32 Za a bizne shi a kabari,
a kuma yi tsaron kabarinsa.
- 33 Akan mai da kasa a kan gawarsa a hankali;
dukan jama’a suna binsa,
da yawa kuma suna gabansa.
- 34 “Saboda haka ta yaya za ku iya yi mini
ta’aziyya
da suruɗan banzan nan naku? Babu wani
abu cikin amsarku sai karya!”

22

Elifaz

- 1 Sai Elifaz mutumin Teman ya amsa,
2 “Mutum yana iya zama da amfani a wurin
Allah?
Mai hikima ma zai iya zama da amfani a
wurin shi?
- 3 Wane dadi Allah zai ji in kai mai adalci ne?
Wace riba zai samu in rayuwarka marar laifi
ce?

- 4 “Ko don kana tsoron Allah shi ya sa ya kwafe
ka
ya kuma bari haka yã same ka?
- 5 Ba muguntarka ce ta yi yawa ba?
Ba zunubanka ne ba iyaka ba?
- 6 Ka sa ðan’uwanka yã biya ka bashin da kake
binsa ba dalili;
ka kwace wa mutanen rigunansu ka bar su
tsirara.
- 7 Ba ka ba masu jin kishirwa su sha ba
kuma ka hana wa masu jin yunwa abinci su
ci.
- 8 Ko da yake kai mai karfi ne, ka mallaki kasa,
mutum mai martaba kuma, kana zama cikin
kasarka.
- 9 Ka kori gwauraye hannu wofi,
ka kuma karya karfin marayu.
- 10 Shi ya sa kake kewaye da tarkuna,
shi ya sa ka cika da tsoron mugun abin da
zai auko maka.
- 11 An yi duhu kwarai, har ba ka iya gani,
shi ya sa ambaliyar ruwa ta rufe ka.
- 12 “Ba Allah ne a can sama ba?
Dubi yadda taurarin sama suke can nesa a
sama!
- 13 Duk da haka ka ce, ‘Me Allah ya sani?
A cikin duhu ne yake shari’a?
- 14 Gajimare ya rufe shi, saboda haka ba ya
ganinmu
lokacin da yake takawa a cikin sammai.’
- 15 Za ka ci gaba da bin tsohuwar hanyar
da mugayen mutane suka bi?
- 16 An ðauke su kafin lokacinsu yã cika,

ruwa ya share tushensu.

- 17 Suka ce wa Allah, 'Ka rabu da mu!
Me Madfaukaki zai yi mana?'
- 18 Duk da haka kuwa shi ne ya cika gidajensu da
abubuwa masu kyau,
saboda haka ba ruwana da shawarar mu-
gaye.
- 19 "Masu adalci suna gani ana hallaka mugaye,
suna jin dafi;
marasa laifi suna yi musu ba'a, suna cewa,
- 20 'Ba shakka an hallaka makiyanmu,
wuta kuma ta kona dukiyarsu.'
- 21 "Ka miƙa kanka ga Allah ka samu salamarsa;
ta haka ne arziki zai zo maka.
- 22 Ka bi umarnin da zai fito daga bakinsa
kuma ka riƙe maganarsa a cikin zuciyarka.
- 23 In ka komo ga Madfaukaki, za ka warke.
In ka kawar da mugunta daga cikin gidanka.
- 24 Ka jefar da zinariyarka a kasa,
ka jefar da zinariyar Ofir da ka fi so a cikin
duwatsu,
- 25 sa'an nan ne Madfaukaki zai zama zinariyarka,
zai zama azurfa mafi kyau a wurinka.
- 26 Ba shakka a lokacin ne za ka sami farin ciki
daga wurin Madfaukaki,
ku kuma daga idanunku ga Allah
- 27 Za ka yi addu'a zuwa gare shi, zai kuwa ji ka,
kuma za ka cika alkawuranka.
- 28 Abin da ka zaba za ka yi za ka yi nasara a ciki,
haske kuma zai haskaka hanyarka.

- 29 Sa'ad da aka kaskantar da mutane ka kuma ce, 'A daga su!
 Sa'an nan zai ceci masu tawali'u.
 30 Zai ceci wanda ma yake mai laifi,
 wanda zai tsirar da shi ta wurin tsabtar hannuwanka."

23

Ayuba

- 1 Sa'an nan Ayuba ya amsa,
 2 "Ko a yau, ina kuka mai zafi;
 hannunsa yana da nauyi duk da nishin da nake yi.
 3 Da a ce na san inda zan same shi;
 da a ce zan iya zuwa wurin da yake zama!
 4 Zan kai damuwata wurinsa
 in yi gardama da shi.
 5 Zan nemi in san abin da zai ce mini,
 in kuma auna abin da zai ce mini.
 6 Zai yi gardama da ni da ikonsa mai girma?
 Babu, ba zai zarge ni da laifi ba.
 7 Mai adalci ne zai kawo kara a wurinsa,
 kuma zan samu kubuta daga wurin mai shari'an nan har abada.
 8 "Amma in na je gabas, ba ya wurin;
 in na je yamma, ba zan same shi ba.
 9 Sa'ad da yake aiki a arewa, ba ni ganinsa;
 sa'ad da ya juya zuwa kudu, ba na ganinsa.
 10 Amma ya san hanyar da nake bi;
 sa'ad da ya gwada ni zan fito kamar zinariya.
 11 Kafafuna suna bin kafafunsa kurkusa;
 na bi hanyarsa ba tare da na juya ba.

- 12 Ban fasa bin dokokin da ya bayar ba;
na rife maganarsa da muhimmanci fiye da
abincin yau da gobe.
- 13 “Amma ya tsaya shi kaɗai, kuma wa ya isa yā
ja da shi?
Yana yin abin da yake so.
- 14 Yana yi mini abin da ya shirya yā yi mini,
kuma yana da sauran irinsu a ajiye.
- 15 Shi ya sa na tsorata a gabansa;
sa’ad da na yi tunanin wannan duka, nakan
ji tsoronsa.
- 16 Allah ya sa zuciyata ta yi sanyi;
Maɗaukaki ya tsorata ni.
- 17 Duk da haka duhun bai sa in yi shiru ba,
duhun da ya rufe mini fuska.

24

- 1 “Damin me Maɗaukaki ba zai sa ranar shari’a
ba?
Don me waɗanda suka san shi suke faman
samun irin ranakun nan?
- 2 Mugaye suna satar fili ta wurin matsar da
duwatsun da aka yi iyaka da su;
suna satar dabbobi su kuma yi kiwon su.
- 3 Suna kwace wa marayu jakunansu
suna kuma kwace wa gwauruwa sa don
suna binta bashi.
- 4 Suna ture matalauta daga hanya
suna kuma sa dole matalautan kasar su
boye.
- 5 Kamar jakunan jeji a hamada,
matalauta suna aikin neman abinci

- gonaki marasa amfani suna tanada abinci
wa 'ya'yansu.
- ⁶ Suna girbi a gonakin da ba nasu ba,
suna yin kala a gonar inabi ta mugaye.
- ⁷ Don ba su da tufafi, sukan kwana tsirara;
ba su da wani abin da zai rufe su cikin sanyi.
- ⁸ Sun jike sharkaf da ruwan da yake kwararowa
daga duwatsu,
sun rungume duwatsu don rashin wurin
fakewa.
- ⁹ Ana kwace jinjiri mai shan mama;
ana kwace ɗan yaron matalauci don biyan
bashi.
- ¹⁰ Don ba su da tufafi suna yawo tsirara;
suna dakon dammunan hatsi
amma duk da haka suna cikin shan yunwa.
- ¹¹ Suna matse zaitun a cikin kunyoyi
suna kuma matse ruwan inabi daga 'ya'yan
inabi, duk da haka suna fama da kishi.
- ¹² Ana jin nishin masu mutuwa daga birni,
kuma rayukan waɗanda aka ji musu rauni
suna kuka suna kira don taimako.
Amma bai ba wani laifi ba.
- ¹³ “Akwai waɗanda suke yi wa haske tawaye,
waɗanda ba su san hanyoyinsa ba
ko kuma ba su taɓa bin hanyoyinsa ba.
- ¹⁴ Sa'ad da hasken yini ya tafi, mai kisankai
yakan tashi;
yā je yā kashe matalauta da masu bukata;
a cikin dare yake shigowa kamar ɓarawo.
- ¹⁵ Idanun mazinaci suna jiran yamma ta yi sosai;
yana tunani cewa, 'Ba wanda zai gan ni,'
sai kuma yā boye fuskarsa.

- 16 Cikin duhu mutane suna fasa gidaje,
amma da rana sukan kulle kansu;
ba sa so wani abu yā haɗa su da haske.
- 17 Gama dukansu, duhu mai yawa shi ne safi-
yarsu;
suna abokantaka da razanar duhu.
- 18 “Duk da haka kamar abu marar nauyi suke a
kan ruwa;
gefen kasar da suke, an la’anta ta,
yadda ba wanda yake zuwa gonar inabinsu.
- 19 Kamar yadda zafi da fāri suke shanye
ƙanƙarar da ta narke,
haka kabari zai kwace waɗanda suka yi
zunubi.
- 20 Waɗanda suka haife su za su manta da su,
tsutsotsi za su cinye su;
ba za a sāke tunawa da mugaye ba
amma an sare su kamar itace.
- 21 Suna cutar macen da ba ta da ɗa,
suna nuna wa gwauruwa rashin alheri.
- 22 Amma Allah cikin ikonsa yakan kawar da
masu ƙarfi,
ko da yake sun yi ƙarfi, ba su da tabbacin
rayuwa.
- 23 Mai yiwuwa zai bar su su zauna cikin kwanci-
yar hankali,
amma idanunsa suna kansu.
- 24 Sukan samu cin nasara na ɗan lokaci,
amma kuma za su bace; za su fāɗi
a tattara su kamar sauran; za a datse su
kamar kan hatsi.
- 25 “In wannan ba haka ba ne,

wane ne zai shaida karya nake yi har yã ki yarda da maganata?”

25

Bildad

- ¹ Sai Bildad mutumin Shuwa ya amsa,
- ² “Mulki na Allah ne, dole a ji tsoronsa;
yana tafiyar da kome yadda ya kamata a cikin sama.
- ³ Za a iya kirga rundunarsa?
A kan wane ne ba ya haska haskensa?
- ⁴ Ta yaya mutum zai iya zama mai adalci a gaban Allah?
Ta yaya mutumin da mace ta haifa zai zama mai tsarki?
- ⁵ In har wata da taurari
ba su da tsarki a idanunsa,
- ⁶ mutum fa? Ai, wannan tsutsa ne, ñan kwaro kawai.
Me mutum ya daɗa a gaban Allah!”

26

Ayuba

- ¹ Sai Ayuba ya amsa,
- ² “Yadda ka taimaki marar karfi!
Yadda ka ceci marar karfi!
- ³ Ka ba marar hikima shawara!
Ka nuna kana da ilimi sosai.
- ⁴ Wane ne ya taimake ka ka yi waɗannan maganganu?
Kuma ruhun wane ne ya yi magana ta bakinka?

- 5 “Matattu suna cikin azaba, wafanda suke
karkashin ruwaye
da dukan mazauna cikin ruwaye.
- 6 Mutuwa tsirara take a gaban Allah;
haka kuma hallaka take a buɗe.
- 7 Ya shimfiɗa arewancin sararin sama a sarari;
ya rataye duniya ba a jikin wani abu ba.
- 8 Ya naɗe ruwaye a cikin gizagizansa,
duk da haka girgijen bai yage saboda nauyi
ba.
- 9 Ya rufe fuskar wata,
ya shimfiɗa gizagizai a kan shi,
- 10 ya zāna iyakar fuskar ruwa
a kan iyakar da take tsakanin duhu da haske.
- 11 Madogaran sama sun girgiza,
saboda tsawatawarsa.
- 12 Da ikonsa ya kwantar da teku;
da hikimarsa ya hallaka dodon ruwan nan
Rahab.
- 13 Da numfashinsa ya sa sararin sama ya yi kyau
da hannunsa ya soke macijin nan mai gudu.
- 14 Wafannan kaɗan ke nan daga cikin
ayyukansa masu yawa.
Kaɗan kawai muke ji game da shi!
Wane ne kuwa yake iya gane tsawar
ikonsa?”

27

- 1 Ayuba kuwa ya ci gaba da magana,
- 2 “Na rantse da Allah mai rai, wanda ya danne
mini gaskiyata,
Maɗaukaki, wanda ya sa nake cikin ɗacin
rai.
- 3 Muddin ina da rai a cikina

- kuma numfashin Allah yana cikin hancina,
⁴ bakina ba zai fadī mugun abu ba,
 harshena kuma ba zai yi karya ba.
- ⁵ Ba zan taɓa yarda cewa kuna da gaskiya ba;
 har in mutu, ba zan daina kāre mutuncina
 ba.
- ⁶ Zan ci gaba da adalcina, ba zan fasa ba;
 lamirina ba zai taɓa yashe ni ba, dukan
 kwanakin raina.
- ⁷ “Bari makiyana su zama kamar mugaye,
 masu gāba da ni kuma su zama kamar
 marasa adalci.
- ⁸ Gama wane bege marar tsoron Allah yake da
 shi,
 lokacin da aka datse shi, lokacin da Allah ya
 dauke ransa?
- ⁹ Ko Allah yana sauraron kukansa
 lokacin da kunci ya auko masa?
- ¹⁰ Ko zai sami farin ciki daga Madfaukaki?
 Ko zai yi kira ga Allah a kowane lokaci?
- ¹¹ “Zan koya muku game da ikon Allah;
 ba zan boye hanyoyin Madfaukaki ba.
- ¹² Duk kun ga wannan ku da kanku
 saboda haka me ya sa kuke maganganun
 nan marasa ma’ana?
- ¹³ “Ga abin da mugaye za su samu
 gādon da azzalumi zai samu daga
 Madfaukaki.
- ¹⁴ Kome yawan ‘ya’yansa, takobi za tā gama da
 su;

- zuriyarsa ba za su taɓa samun isashen abinci ba.
- 15 Waɗanda suka tsira annoba za tã kashe su, kuma gwaurayensu ba za su yi kukan mutuwarsu ba.
- 16 Ko da yake ya tara azurfa kamar kasa, tufafi kuma kamar tarin kasa,
- 17 abin da ya tara masu adalci za su sa marasa laifi za su raba azurfarsa.
- 18 Gidan da ya gina kamar gidan gizo-gizo, kamar bukkar mai tsaro.
- 19 Attajiri zai kwanta, amma daga wannan shi ke nan;
lokacin da zai buɗe idanunsa, kome ya tafi.
- 20 Tsoro zai kwashe shi kamar ambaliyar ruwa; Da dare iska za tã tafi da shi.
- 21 Iskar gabas za tã tafi da shi; shi ke nan ya kare; za tã share shi daga wurinsa.
- 22 Za tã murɗe shi ba tausayi, lokacin da yake guje wa ikon iskar.
- 23 Zai tafa hannu yã yi tsaki yã kawar da shi daga wurinsa.”

28

- 1 Akwai ramin azurfa akwai kuma wurin da ake tace zinariya.
- 2 Daga cikin kasa ake ciro karfe, ana kuma narkar da tagulla daga cikin dutse.
- 3 Mutum ya kawo karshen duhu; yakan bincike zuzzurfar iyaka, yana neman duwatsu a wuri mafi duhu.
- 4 Nesa da inda mutane suke zama, yakan huda rami yã yi abin lilo,

- a wurin da mutane ba sa bi.
- ⁵ Cikin kasa inda ake samun abinci,
a karkashinta kuwa zafi ne kamar wuta;
- ⁶ akwai duwatsu masu daraja a cikin duwat-
sunta,
akwai kuma zinariya a cikin kurarta.
- ⁷ Tsuntsu mai farauta bai san hanyarta ba,
ba shahon da ya taɓa ganin ta.
- ⁸ Manyan namun jeji ba su taɓa binta ba,
ba zakin da ya taɓa binta.
- ⁹ Hannun mutum ya iya sarrafa kankarar
duwatsu,
yã kuma tumbuke tushen duwatsu.
- ¹⁰ Yana tona rami a cikin duwatsu
idanunsa suna ganin dukan dukiyar da ke
cikin duwatsun.
- ¹¹ Yana nema daga ina ruwan rafi yake
bulbulowa
yana kuma binciko abubuwan da suke a
ɓoye yã kawo su cikin haske.
- ¹² Amma a ina ne za a iya samun hikima?
Ina fahimta take zama?
- ¹³ Mutum bai gane muhimmancinta ba,
ba a samunta a kasar masu rai.
- ¹⁴ Zurfi ya ce, “Ba ta wurina”;
teku ya ce, “Ba ta wurina.”
- ¹⁵ Ba irin zinariyar da za tã iya sayenta,
ko kuma a iya auna nauyinta da azurfa.
- ¹⁶ Ba za a iya sayenta da zinariyar Ofir,
ko sauran duwatsu masu daraja ba.
- ¹⁷ Zinariya da madubi ba za su iya gwada kansu
da ita ba,

- ba kuwa za a iya musayarta da abubuwan
da aka yi da zinariya ba.
- 18 Kada ma a ce murjani da duwatsu masu
walkiya;
farashin hikima ya fi na lu'ulu'ai.
- 19 Ba za a iya daidaita darajarta da duwatsun
Tofaz na Kush ba,
zallar zinariya ma ba ta isa ta saye ta ba.
- 20 "To, daga ina ke nan hikima ta fito?
Ina fahimta take zama?
- 21 An boye ta daga idanun kowane abu mai rai,
har tsuntsayen sararin sama ma an boye
masu ita.
- 22 Hallaka da mutuwa suna cewa,
'Jita-jitarta kadai muke ji.'
- 23 Allah ya gane hanyar zuwa wurinta.
Shi ne kadai ya san inda take zama,
- 24 Gama yana ganin iyakar duniya
kuma yana ganin duk abin da yake
karkashin sama.
- 25 Lokacin da ya yi iska ya sa ta hura,
ya kuma auna ruwaye.
- 26 Lokacin da ya yi wa ruwan sama doka
da kuma hanya domin walkiya,
- 27 sai ya dubi hikima ya auna ta;
ya tabbatar da ita, ya gwada ta.
- 28 Ya kuma ce wa mutum,
'Tsoron UBANGIJI shi ne hikima,
kuma guje wa mugunta shi ne fahimi.' "

29

- ¹ Ayuba ya ci gaba da jawabinsa,

- 2 “Da ma ina nan lokacin da ya wuce baya can,
     kwanakin da Allah yake lura da ni,
 3 lokacin da fitilarsa take haske a kaina
     na yi tafiya cikin duhu tare da haskensa.
 4 Kwanakin da nake tasowa,
     lokacin da abokantakar Allah ta sa wa gi-
     dana albarka,
 5 lokacin da Maɗaukaki yana tare da ni,
     kuma ‘ya’ yana suna kewaye da ni,
 6 lokacin da ake zuba madara a inda nake
     takawa,
     duwatsu kuma suna bulbulo mini man za-
     itun.
- 7 “Sa’ad da na je kofar birni na zauna
     a bainin jama’a,
 8 matasan da suka gan ni sukan ja gefe
     tsofaffi kuma suka tashi tsaye;
 9 sarakuna suka yi shiru
     suka rufe bakunansu da hannuwansu;
 10 Muryar manya ta yi tsit
     harshensu ya manne a rufin bakunansu.
 11 Duk wanda ya ji ni ya yaba mini
     wadanda suka gan ni kuma sun amince da
     ni,
 12 domin na ceci matalauta wadanda suka nemi
     taimako,
     da marasa mahaifi wadanda ba su da wanda
     zai taimake su.
- 13 Mutumin da yake bakin mutuwa ya sa mini
     albarka.
     Na faranta wa gwauruwa zuciya.
 14 Na yafa adalci ya zama suturata;
     gaskiya ita ce rigata da rawanina.

- 15 Ni ne idon makafi
kuma kafa ga guragu.
- 16 Ni mahaifi ne ga masu bukata;
na tsaya wa bako.
- 17 Na karya karfin mugaye
na kwato wadanda suke rike da hakoransu.
- 18 “Na yi tunani cewa, ‘Zan mutu a cikin gidana,
kwanakina da yawa kamar turɓayar kasa.
- 19 Jijiyoyina za su kai cikin ruwa,
kuma raba za ta kwanta a rassana dukan
dare.
- 20 Daukakata za ta kasance tare da ni garau,
bakana koyaushe sabo ne a hannuna.’
- 21 “Mutane suna mai da hankali su saurare ni,
suna yin shiru don su ji shawarata.
- 22 Bayan da na yi magana, ba su kara ce kome
ba.
Maganata ta shige su.
- 23 Sukan jira ni kamar yadda ake jiran ruwan
sama.
Sukan sha daga cikin maganganuna kamar
mai shan ruwan bazara.
- 24 Sa’ad da na yi musu murmushi da kyar sukan
yarda;
hasken fuskata yana da daraja a gare su.
- 25 Na zaɓar masu inda za su bi na kuma zauna
kamar sarkinsu;
na zauna kamar sarki a cikin rundunansu;
ina nan kamar mai yi wa masu makoki
ta’aziyya.

30

- 1 “Amma yanzu suna yi mini ba’a
waƙanda na girme su,
waƙanda iyayensu maza ba su isa
su zama karnukan kiwon garken tumakina
ba.
- 2 Ina amfani karfin hannuwansu gare ni,
tun da ba su da sauran kuzari?
- 3 Duk sun rame don rashi da yunwa,
suna yawo a gaigayar kasa
a kufai da dare.
- 4 A cikin jeji suna tsinkar ganyaye marasa dadi,
jijiyoyin itacen kwakwa ne abincinsu.
- 5 An kore su daga cikin mutanensu,
aka yi musu ihu kamar barayi.
- 6 An sa dole su zauna a kwazazzabai da kuma
cikin kogunan duwatsu da kuma cikin ra-
mummuka cikin kasa.
- 7 Suka yi ta kuka kamar dabbobi a jeji,
suka taru a karkashin sarkakkiya.
- 8 Mutane marasa hankali marasa suna,
an kore su daga kasar.
- 9 “Yanzu kuma ‘ya’yansu maza su suke yi mini
ba’a cikin waƙa
na zama abin banza a gare su.
- 10 Suna kyamata suna guduna;
suna tofa mini miyau a fuska.
- 11 Yanzu da Allah ya kunce bakana ya ba ni
wahala
sun raba ni da mutuncina.
- 12 A hannun damana ‘yan tā-da-na-zaune-tsaye
sun tayar;
sun sa tarko a kafafuna,

- sun yi shirin hallaka ni.
- 13 Sun bata mini hanyata;
sun yi nasara cikin hallaka ni,
ba tare da wani ya taimake su ba.
- 14 Suka nufo ni daga kowane gefe;
suka auko mini da dukan karfinsu.
- 15 Tsoro ya rufe ni;
an kawar mini mutuncina kamar da iska,
dukiyata ta watse kamar girgije.
- 16 “Yanzu raina yana karewa;
kwanakin wahala sun kama ni.
- 17 Dare ya huda kasusuwana;
ina ta shan azaba ba hutawa.
- 18 A cikin girman ikonsa Allah ya zama kamar
riga a jikina;
ya shake ni kamar wuyan rigata.
- 19 Ya jefa ni cikin laka,
na zama ba kome ba sai kura da toka.
- 20 “Na yi kuka gare ka ya Allah, amma ba ka
amsa mini ba.
Na tashi tsaye, amma sai ka dube ni kawai.
- 21 Ka dube ni ba tausayi;
Ka kai mini hari da karfin hannunka.
- 22 Ka daga ni sama ka dora ni a kan iska;
ka jujjuya ni cikin hadari.
- 23 Na san za ka sauko da ni ga mutuwa
zuwa wurin da kowane mai rai zai je.
- 24 “Ba shakka ba mai dora hannu a kan mutumin
da yake cikin wahala.
Lokacin da ya yi kukan neman taimako a
cikin wahalarsa.

- 25 Ashe ban yi kuka domin wafanda suke cikin damuwa ba?
Ko zuciyata ba tă yi bakin ciki domin mata-lauta ba?
- 26 Duk da haka sa'ad da nake begen abu mai kyau,
mugun abu ne ya zo;
Sa'ad da nake neman haske, sai duhu ya zo.
- 27 Zuciyata ba tă daina kuna ba;
ina fuskantar kwanakin wahala.
- 28 Na yi baki kirin, amma ba rana ce ta kona ni ba.
Na tsaya a cikin mutane, na kuma yi kuka don taimako.
- 29 Na zama dan'uwan diloli,
na zama abokan mujiyoyi.
- 30 Fatar jikina ta yi baki tana barewa;
jikina yana kuna da zazzabi.
- 31 Garayata ta zama ta makoki,
sarewata kuma ta zama ta kuka.

31

- 1 "Na yi alkawari da idanuna
kada su dubi budurwa da muguwar sha'awa.
- 2 Gama mene ne rabon mutum daga Allah a sama,
gādon sa daga Madfaukaki a sama?
- 3 Ba masifa ba ne domin mugaye,
hallaka kuma ga wafanda suka yi ba daidai ba?
- 4 Bai ga hanyoyina ba ne
bai kirga kowace takawata ba?

- 5 “In da na yi tafiya cikin rashin gaskiya
 ko kuma kafata ta yi sauri zuwa yin karya,
 6 Bari Allah yā auna a kan ma’auni na gaskiya
 zai kuma san cewa ni marar laifi ne.
 7 In takawata ta kauce daga hanya,
 in zuciyata ta bi abin da idanuna ke so,
 ko kuma in hannuwana suna da laifi;
 8 bari wadansu su ci abin da na shuka,
 kuma bari a tuge amfanin gonata.
- 9 “In sha’awar mace ya shiga mini zuciya,
 ko kuma na laɓe a kofar makwabcina,
 10 sai matata ta nika hatsin wani
 kuma wadansu maza su kwana da ita.
 11 Gama wannan zai zama abin kunya,
 zunubin da za a yi shari’a a kai.
 12 Wuta ce take kuna har ta hallakar;
 za tā cinye saiwar abin da na shuka kurmus.
- 13 “In da na danne wa bayina maza da mata
 hakkinsu,
 sa’ad da suke da damuwa da ni,
 14 me zan yi lokacin da Allah ya tuhume ni?
 Me zan ce lokacin da ya tambaye ni?
 15 Shi wanda ya yi ni a cikin uwata ba shi ne ya
 yi su ba?
 Ba shi ne ya yi mu a cikin uwayenmu ba?
- 16 “In na hana wa matalauta abin da suke so,
 ko kuma in sa idanun gwauruwa su yi nauyi
 don kuka,
 17 in na ajiye burodina don kaina kadai,
 ban kuwa ba wa marayu abinci sa’ad da
 suke jin yunwa,

- 18 amma tun suna tasowa na lura da su,
 kamar yadda mahaifi zai lura da ɗa, kuma
 tun da aka haife ni ina lura da gwauruwa.
- 19 In da na ga wani yana mutuwa don rashin
 sutura,
 ko wani mai bukata da ba shi da riga,
- 20 kuma zuciyarsa ba tã gode mini ba
 don na yi masa sutura da gashin tumakina,
- 21 in na ɗaga hannuna don in cuci maraya,
 domin na san in na faɗa za a ji ni a wurin
 masu shari'a,
- 22 bari hannuna yã guntule daga kafafata,
 bari yã tsinke daga inda aka haɗa shi.
- 23 Gama ina jin tsoron hallaka daga Allah,
 kuma domin tsoron ɗaukakarsa ba zan iya
 yin waɗannan abubuwa ba.
- 24 “In na dogara ga zinariya
 ko kuma na ce wa zallan zinariya, ‘Gare ki
 nake dogara,’
- 25 in na yi fahariya don yawan dukiyata,
 arzikin da hannuwana suka samu.
- 26 In na dubi rana cikin haskenta,
 ko kuma wata yana tafiyarsa,
- 27 zuciyata ta jarrabtu gare su a boye,
 hannuna kuma ya sumbace su.
- 28 Waɗannan ma za su zama zunubin da za a
 shari'anta ke nan
 don zai zama na yi wa Allah na sama rashin
 aminci.
- 29 “In na yi murna domin mugun abu ya faru da
 makiyina;
 ko kuma domin wahala ta same shi,

- 30 ban bar bakina yă yi zunubi
ta wurin la'anta shi ba,
- 31 in mutanen gidana ba su taɓa cewa,
'Wane ne bai koshi da naman Ayuba ba?'
- 32 Ba baƙon da ya taɓa kwana a titi,
gama koyaushe kofata tana buɗe domin
matafiya,
- 33 in na ɓoye zunubina yadda mutane* suke yi,
ta wurin ɓoye laifina a cikin zuciyata,
- 34 domin ina tsoron taron mutane
kuma ina tsoron wulaƙancin da dangina za
su yi mini,
sai na yi shiru kuma ban fita waje ba.
- 35 ("Kash, da ina da wanda zai ji ni!
Na sa hannu ga abin da na faɗa don kăre
kaina,
bari Maɗaukaki yă amsa mini; bari mai
tuhumata da laifi yă yi karata a rubuce.
- 36 Ba shakka sai in ɗora a kafafata,
zan aza a kaina kamar rawani.
- 37 Zan ba shi lissafin duk abin da na taɓa yi;
zan zo gabansa kamar ɗan sarki.)
- 38 "In kasata tana kuka da ni
kunyoyinta duk sun cika da hawaye,
- 39 in na kwashe amfaninta ban biya ba
ko kuma na kashe masu ita,
- 40 bari kaya ta fito a maimakon alkama
ciyawa kuma a maimakon sha'ir."
Maganar Ayuba ta kare.

---

* **31:33** Ko kuwa yadda Adamu ya yi

32

Elihu

¹ Sai mutanen nan uku suka daina amsa wa Ayuba, domin a ganinsa shi mai adalci ne.

² Amma Elihu dan Barakel mutumin Buz na iyalin Ram, ya ji haushi da Ayuba don ya nuna shi ne mai gaskiya ba Allah ba. ³ Ya kuma ji haushin abokan nan guda uku, don sun kasa amsa wa Ayuba ko da yake sun nuna Ayuba ne yake da laifi. ⁴ Elihu ya jira sai a wannan lokaci ne ya yi magana da Ayuba, don shi ne yaro a cikinsu duka. ⁵ Amma sa'ad da Elihu ya ga mutanen nan uku ba su da abin cewa, sai ya fusata.

⁶ Sai Elihu dan Barakel mutumin Buz ya ce,
 "Ni karami ne a shekaru,
 ku kuma kun girme ni;
 shi ya sa na ji tsoro
 na kasa gaya muku abin da na sani.

⁷ Na dauka ya kamata 'shekaru su yi magana;
 ya kamata yawan shekaru su koyar da hikima.'

⁸ Amma ruhun da yake cikin mutum,
 numfashin Madaukaki shi ne yake ba shi ganewa.

⁹ Ba tsofaffi ne kadai suke da hikima ba,
 ba masu yawan shekaru ne suke gane abin da yake daidai ba.

¹⁰ "Saboda haka nake ce muku, ku saurare ni;
 ni ma zan gaya muku abin da na sani.

¹¹ Na jira sa'ad da kuke magana,
 na ji muhawwaraku

lokacin da kuke neman abin da za ku fadfa,
¹² na saurare ku da kyau.

Amma ba waninku da ya nuna Ayuba yana da
 laifi;

ba ko fayanku da ya amsa muhawwararsa.

¹³ Kada ku ce, ‘Mun sami hikima;
 Allah ne kadai yake da ikon yin nasara da
 shi ba mutum ba.’

¹⁴ Amma ba da ni Ayuba ya yi gardama ba
 kuma ba zan amsa masa da irin amsarku ba.

¹⁵ “Mamaki ya kama su kuma ba su da abin
 cewa;
 kalmomi sun kasa musu.

¹⁶ Dole ne in jira yanzu da suka yi shiru,
 yanzu da suke tsaye a wurin ba su da amsa.

¹⁷ Ni ma zan fadi nawa;
 ni ma zan fadi abin da na sani.

¹⁸ Gama ina cike da magana,
 kuma ruhun da yake cikina yana iza ni;

¹⁹ a ciki ina kamar ruwan inabi wanda aka rufe
 a cikin kwalaba,
 kamar sabuwar salkar ruwan inabi mai
 shirin fashewa.

²⁰ Dole in yi magana in sami lafiya;
 dole in buɗe baki in ba da amsa.

²¹ Ba zan nuna wa wani sonkai ba,
 ko kuma in yi wa wani daɗin baki ba;

²² gama da a ce na iya daɗin baki,
 da wanda ya yi ni ya dauke ni daga nan
 tuntuni.

33

- 1 “Amma yanzu, Ayuba, ka saurari abin da zan
ce;
ka sa hankali ga kowane abin da zan fada.
- 2 Zan yi magana;
kalmomina suna dab da fitowa daga bakina.
- 3 Abin da zan fada gaskiya ne daga cikin zuciy-
ata;
bakina zai fadi gaskiyar abin da na sani.
- 4 Ruhun Allah ne ya yi ni;
numfashin Madfaukaki ya ba ni rai.
- 5 Ka amsa mini in za ka iya;
ka yi shirin fuskanta ta.
- 6 Ni kamar ka nake a gaban Allah;
ni ma daga kasa aka yi ni.
- 7 Kada ka ji tsorona,
ba abin da zai fi karfinka.
- 8 “Amma ka fada na ji,
na ji daidai abin da ka fada,
- 9 ‘ni mai tsarki ne marar zunubi;
ina da tsabta kuma ba ni da laifi.
- 10 Duk da haka Allah ya same ni da laifi;
ya dfauke ni makiyinsa,
- 11 ya daure kafafuna da sarka;
yana tsaron duk inda na bi.’
- 12 “Amma na gaya maka, a nan ba ka yi daidai
ba,
gama Allah ya fi mutum girma.
- 13 Don me ka yi masa gunaguni
cewa ba ya amsa tambayoyin mutum?
- 14 Gama Allah yana magana,

- yanzu ga wannan hanya, yanzu kuma ga
wata hanya
ko da yake ba lalle mutum yā lura ba.
- 15 A cikin mafarki, cikin wahayi da dare,
sa'ad da barci mai zurfi ya fāfo a kan
mutane
lokacin da suke cikin barci kan gadajensu,
- 16 mai yiwuwa yā yi musu magana a cikin
kunnuwansu
yā razana su da gargadinsa,
- 17 don a juyar da su daga abin da yake yi da ba
daidai ba
a kuma hana su daga girman kai,
- 18 don a kāre su daga fāduwa cikin rami,
a kāre su daga hallaka ta wurin takobi.
- 19 “Ko kuma mutum yā sha horo
ta wurin kwanciya da ciwo da rashin jin
dafi cikin kasusuwansa,
- 20 yadda zai ji kyamar abinci,
har yā ki son abinci mafi dafi.
- 21 Naman jikinsa ya lalace ba wani abu mai kyau
a ciki
kuma kasusuwansa da suke a rufe da tsoka
yanzu duk sun fito.
- 22 Ransa yana matsawa kusa da rami,
ransa kuma kusa da 'yan aikan mutuwa.
- 23 Duk da haka, in akwai mala'ika a gefensa
kamar matsakanci,
ɗaya daga cikin dubu,
da zai gaya wa mutum abin da yake daidai
gare shi,
- 24 yā yi masa alheri yā ce,
'Kada ka bari yā fāfa cikin rami,

- na samu fansa dominsa.’
- 25 Sa’an nan fatar jikinsa za tã zama sabuwa kamar ta jariri;
za tã zama kamar lokacin da yake matashi.
- 26 Ya yi addu’a ga Allah ya kuwa samu alheri a wurinsa,
yana ganin fuskar Allah yana kuma yin sowa don murna;
Allah ya mayar da shi ya zama mai adalci.
- 27 Sa’an nan sai ya zo wurin, wurin mutane ya ce,
‘Na yi zunubi, na kauce wa abin da yake daidai,
amma ban samu abin da ya kamata in samu ba.
- 28 Ya fanshi raina daga fãdfawa cikin rami,
kuma zan rayu in ji dadin hasken.’
- 29 “Allah ya yi wa mutum duk waƙannan,
sau biyu, har ma sau uku.
- 30 Ya juyo da ransa daga fãdfawa cikin rami,
don hasken rai ya haskaka a kansa.
- 31 “Ka sa hankali da kyau, Ayuba, ka saurare ni;
ka yi shiru zan yi magana.
- 32 In kana da abin da za ka ce, ka amsa mini;
yi magana, domin ina so in ‘yantar da kai.
- 33 Amma in ba haka ba, sai ka saurare ni;
yi shiru, zan kuma koya maka hikima.”

34

- 1 Sa’an nan Elihu ya ce,
2 “Ku ji maganata, ku masu hikima;
ku saurare ni, ku masu ilimi.

- 3 Gama kunne yana rarrabe magana
kamar yadda harshe yake d'andana abinci.
- 4 Bari mu zabi abin da yake daidai,
bari mu koyi abin da yake mai kyau tare.
- 5 “Ayuba ya ce, ‘Ba ni da laifi,
amma Allah ya hana mini hakkina.
- 6 Ko da yake ina da gaskiya,
an dauke ni makaryaci;
ko da yake ba ni da laifi,
kibiyoyinsa sun ji mini ciwo wanda ba ya
warkewa.’
- 7 Wane mutum ne kamar Ayuba,
wanda yake shan ba’a kamar ruwa?
- 8 Yana abokantaka da masu aikata mugunta;
yana cudanya da mugaye.
- 9 Gama ya ce, ‘Ba ribar da mutum zai samu
lokacin da yake kofari yā faranta wa Allah
zuciya.’
- 10 “Saboda haka ku saurare ni, ku masu ganewa.
Ko kafan Allah ba ya mugunta,
Madaukaki ba ya kuskure.
- 11 Yana biyan mutum bisa ga abin da ya yi;
yana kawo masa abin da ayyukansa suka
jawo.
- 12 Ba zai yiwu Allah yā yi ba daidai ba,
Madaukaki ba zai yi shari’a marar gaskiya
ba.
- 13 Wane ne ya ba shi iko yā lura da duniya?
Wane ne ya ba shi iko kan dukan duniya?
- 14 In nufinsa ne
ya kuma janye ruhunsa da numfashinsa,

- 15 'yan adam duka za su hallaka tare,
mutum kuma zai koma kasa.
- 16 "In kana da ganewa sai ka saurari wannan;
ka saurari abin da zan ce.
- 17 Makiyin gaskiya zai iya yin mulki?
Za ka iya ba mai gaskiya, Ma'aukaki laifi?
- 18 Ba shi ne ya ce wa sarakuna, 'Ba ku da amfani
ba,'
ya ce wa manya 'Ku mugaye ne,'
- 19 wanda ba ya nuna sonkai ga 'ya'yan sarki
kuma ba ya goyon bayan masu arziki a kan
matalauta,
gama dukansu shi ya yi su da hannuwansa.
- 20 Suna mutuwa nan take, a cikin tsakiyar dare;
an girgiza mutanen amma sun wuce;
an taɓa manya amma ba da hannun mutum
ba.
- 21 "Idanunsa suna kan al'amuran mutane;
yana ganin tafiyarsu duka.
- 22 Babu wuri mai duhu, babu inuwa mai duhu,
inda masu aikata mugunta za su boye.
- 23 Allah ba ya bukata yã ci gaba da bincike
mutane,
har da za su zo gabansa don yã shari'anta
su.
- 24 Ba tare da tambaya ba yana ragargaza masu
iko,
yã kuma sa waɗansu a wurinsu.
- 25 Gama yana sane da abubuwan da suke yi,
yana hamɓarar da su da dare a kuma
ragargaza su.
- 26 Yana ba su horo, don muguntarsu,

- inda kowa zai gan su,
 27 domin sun juya daga binsa,
 kuma ba su kula da hanyoyinsa ba.
- 28 Sun sa kukan matalauta ya kai wurinsa
 yadda ya kai ga jin kukan masu bukata.
- 29 Amma in ya yi shiru, wa zai ba shi laifi?
 In ya boye fuskarsa, wa zai gan shi?
 Duk da haka shi yake da iko kan mutum da
 al'umma duka,
 30 yana hana wanda bai san Allah ba yā yi
 mulki,
 ya hana shi sa wa mutane tarko.
- 31 “A ce mutum ya ce wa Allah, ‘Na yi laifi,
 amma ba zan sāke saƙa wa wani ba.
- 32 Ka koya mini abin da ba zan iya gani ba;
 in na yi ba daidai ba, ba zan sāke yi ba.’
- 33 Ya kamata Allah yā yi maka bisa ga abin da ka
 ce ne,
 sa’ad da ka ki ka tuba?
 Dole kai ka zaƙa, ba ni ba;
 yanzu ka gaya mini abin da ka sani.
- 34 “Mutane masu ganewa za su ce,
 masu hikima waƙanda suka ji ni za su ce
 mini,
- 35 ‘Ayuba ya yi magana cikin rashin sani;
 maganganunsa na marar hikima ne.’
- 36 Kash, da za a gwada Ayuba har ƙarshe,
 domin yana ba da amsa kamar mugun
 mutum.
- 37 Ya ƙara tawaye a kan zunubansa;
 ya tafa hannuwansa na reni a cikinmu

ya kuma kara yawan maganganunsa ga Allah.”

35

- ¹ Sai Elihu ya ce,
- ² “Ko kana tsammani wannan gaskiya ne?
Kana cewa, ‘Ni mai adalci ne a gaban Allah.’
- ³ Duk da haka kana tambayarsa cewa, ‘Wace riba nake da ita,
kuma mene ne zan samu ta wurin kin yin zunubi?’
- ⁴ “Zan so in ba ka amsa
kai tare da abokanka.
- ⁵ Ku daga kai ku dubi sama ku gani;
ku dubi gizagizai a samanku.
- ⁶ In kun yi zunubi ta yaya wannan zai shafi Allah?
In zunubanku sun yi yawa, me wannan zai yi masa?
- ⁷ In kuna da adalci, me kuka ba shi,
ko kuma me ya karɓa daga hannunku?
- ⁸ Muguntarku takan shafi mutum kamar ku ne kadai,
adalcinku kuma yakan shafi ‘yan adam ne kadai.
- ⁹ “Mutane suna kuka don yawan zalunci;
suna roko don taimako daga hannu mai karfi.
- ¹⁰ Amma ba wanda ya ce, ‘Ina Allah wanda ya halicce ni,
mai ba da wakoki cikin dare,

- 11 wanda ya fi koya mana fiye da dabbobin duniya
ya kuma sa muka fi tsuntsayen cikin iska hikima.’
- 12 Ba ya amsawa lokacin da mutane suka yi kira don taimako domin girman kan mugaye.
- 13 Lalle Allah ba ya sauraron rokonsu na wofi; Madaukaki ba ya kula da rokonsu.
- 14 Ta yaya zai saurara sosai ko zai saurara lokacin da kake cewa ba ka ganinsa, cewa ka kawo kara a wurinsa kuma dole ka jira shi.
- 15 Kuma ka ce, ba ya ba da horo cikin fushinsa ko kaɗan ba ya kula da mugunta.
- 16 Saboda haka Ayuba ya buɗe baki yana magana barkatai; yana ta yawan magana ba tare da sani ba.”

36

- 1 Elihu ya ci gaba,
- 2 “Ka ɗan kara hakuri da ni kaɗan, zan kuma nuna maka cewa akwai sauran abubuwan da zan faɗa a madadin Allah.
- 3 Daga nesa na sami sanina; zan nuna cewa Mahaliccina shi mai gaskiya ne.
- 4 Abin da zan gaya maka ba karya ba ne; mai cikakken sani yana tare da kai.
- 5 “Allah mai iko ne, amma ba ya rena mutane; shi mai girma ne cikin manufarsa.
- 6 Ba ya barin mugaye da rai

- sai dai yana ba wafanda ake tsanantawa
hakkinsu.
- 7 Ba ya fasa duban masu adalci;
yana sa su tare da sarakuna
yana daukaka su har abada.
- 8 Amma in mutane suna daure da sarkoƙi,
kunci kuma ya daure su,
- 9 yana gaya musu abin da suka yi,
cewa sun yi zunubi da girman kai.
- 10 Yana sa su saurari gyara yā kuma umarce su
su tuba daga muguntarsu.
- 11 In sun yi biyayya suka bauta masa,
za su yi rayuwa dukan kwanakinsu cikin
wadata
shekarunsu kuma cikin kwanciyar zuciya.
- 12 Amma in ba su saurara ba,
za su hallaka da takobi
kuma za su mutu ba ilimi.
- 13 “Wafanda ba su da Allah a zuciyarsu su ne
suke rife fushi;
ko sa’ad da ya ba su horo, ba su neman
taimakonsa.
- 14 Suna mutuwa tun suna matasa,
cikin kazamar rayuwar karuwanci.
- 15 Amma yana kubutar da masu wahala;
yana magana da su cikin wahalarsu.
- 16 “Yana so yā rinjaye ka daga hakoran kunci,
zuwa wuri mai sauƙi inda ba matsi
zuwa teburinka cike da abincin da kake so.
- 17 Amma yanzu an cika ka da hukuncin da ya
kamata a yi wa mugaye;
shari’a da kuma gaskiya sun kama ka.

- 18 Ka yi hankali kada wani yā ruƙe ka da arziki;
kada ka bar toshiya ta sa ka juya.
- 19 Dukiƙarƙa
ko dukan yawan ƙoƙarinka
sun isa su riƙe ka su hana ka shan ƙunci?
- 20 Kada ka yi marmari dare yā yi,
don a fitar da mutane daga gidajensu.
- 21 Ka kula kada ka juya ga mugunta,
abin da ka fi so fiye da wahala.
- 22 “An ƙauƙaƙa Allah cikin ikonsa.
Wane ne malami kamar sa?
- 23 Wane ne ya nuna masa hanyar da zai bi,
ko kuma wane ne ya ce masa, ‘Ba ka yi
daidai ba?’
- 24 Ka tuna ka ƙauƙaƙa aikinsa,
wadanda mutane suka yaba a cikin waƙa.
- 25 Dukan ‘yan adam sun gani;
mutane sun hanga daga nesa.
- 26 Allah mai girma ne,
ya wuce ganewarmu!
Yawan shekarunsa ba su bincikuwa.
- 27 “Yana sa ruwa yā zama tururi
yā zubo daga sama.
- 28 Gizagizai suna zubo da rabarsu
kuma ruwan sama yana zubowa ‘yan adam
a wadace.
- 29 Wane ne zai iya gane yadda ya shimfiƙa
gizagizai
yadda yake tsawa daga wurin zamansa?
- 30 Dubi yadda ya baza walkiyarsa kewaye da shi,
tana haskaka zurfin teku.
- 31 Haka yake mulkin al’ummai

yana kuma tanada abinci a wadace.

- ³² Yana cika hannuwansa da walkiya
kuma yana ba ta umarni tã fãdĩ a inda ya yi
nufi.
- ³³ Tsawarsa tana nuna cewa babbar iska da ruwa
suna zuwa;
ko shanu sun san da zuwansa.

37

- ¹ “Wannan ya sa gabana ya fãdĩ,
zuciyata ta yi tsalle.
- ² Ka saurara! Ka saurari rurin muryarsa,
tsawar da take fita daga bakinsa.
- ³ Ya saki walkiyarsa, a karkashin dukan sammai
ya kuma aika ta ko’ina a cikin duniya.
- ⁴ Bayan wannan sai karar rurinsa ta biyo;
Ya tsawata da muryarsa mai girma.
Sa’ad da ya sãke yin tsawa
ba ya rage wani abu.
- ⁵ Muryar Allah tana tsawatawa a hanyoyi masu
ban al’ajabi;
yana yin manyan abubuwa waɗanda sun
wuce ganewarmu.
- ⁶ Yakan ce wa dusar kankara, ‘Fãɗo a kan
duniya,’
ya kuma ce wa ruwa, ‘Zubo da karfi.’
- ⁷ Domin dukan mutanen da ya halitta za su san
aikinsa,
ya hana kowane mutum yin wahalar aiki.
- ⁸ Dabbobi sun boye;
sun zauna cikin kogunansu.
- ⁹ Guguwa tana fitowa daga inda take,
sanyi kuma daga iska mai sanyi.

- 10 Da numfashinsa Allah yana samar da kankara
sai manyan ruwaye su zama kankara.
- 11 Yana cika gizagizai da lema;
yana baza walkiyarsa ta cikinsu.
- 12 Bisa ga bishewarsa suke juyawa
a kan fuskar duniya,
suna yin dukan abin da ya
umarce su su yi.
- 13 Yana aiko da ruwa domin horon mutane,
ko kuma don yā jika duniya yā kuma nuna
kaunarsa.
- 14 “Ka saurari wannan Ayuba;
ka tsaya ka dubi abubuwan al’ajabi na Allah.
- 15 Ko ka san yadda Allah yake iko da gizagizai
ya kuma sa walkiyarsa ta haskaka?
- 16 Ko ka san yadda gizagizai suke tsayawa cik a
sararin sama,
wadannan abubuwa al’ajabi na mai
cikakken sani.
- 17 Kai mai sa kaya don ka ji dumi lokacin da
iska mai sanyi take hurawa,
- 18 ko za ka iya shimfida sararin sama tare da shi
da karfi kamar madubi?
- 19 “Gaya mana abin da ya kamata mu ce masa;
ba za mu iya kawo kara ba domin duhunmu.
- 20 Ko za a gaya masa cewa ina so in yi magana?
Ko wani zai nemi a haɗiye shi?
- 21 Yanzu ba wanda zai iya kallon rana,
yadda take da haske a sararin sama
bayan iska ta share ta.
- 22 Yana fitowa daga arewa da haske na zinariya,

Allah yana zuwa da d'aukaka mai ban al'ajabi.

- ²³ Mad'aukaki ya fi karfin ganewarmu,
shi babban mai iko ne, mai gaskiya da
babban adalci,
ba ya cutar mutum.
- ²⁴ Saboda haka, mutane suke girmama shi,
ko bai kula da wadanda suke gani su masu
hikima ba ne?"

38

UBANGIJI ya yi magana

- ¹ Sa'an nan UBANGIJI ya amsa wa Ayuba. Ya ce,
² "Wane ne wannan da yake bata mini shawarata
da surutan wofi?
³ Ka sha d'amara kamar namiji;
zan yi maka tambaya,
za ka kuwa amsa mini.
- ⁴ "Kana ina lokacin da na aza harsashen duniya?
Gaya mini, in ka sani.
⁵ Wane ne ya zāna girmanta? Ba shakka ka sani!
Wane ne ya ja layin aunawa a kanta?
⁶ A kan me aka kafa tushenta,
ko kuma wa ya sa dutsen kan kusurwarta,
⁷ yayinda taurarin safe suke waka tare
dukan mala'iku kuma suka yi sowa don
farin ciki.
- ⁸ "Wane ne ya rufe tekun a bayan kofofi,
lokacin da ya burtsatso daga cikin ciki.
⁹ Lokacin da na yi wa gizagizai riga
na kuma naɗe su a cikin duhu sosai,

- 10 sa'ad da na yi masa iyaka na
sa masa kofofi da wurin kullewa.
- 11 Sa'ad da na ce ga iyakar inda za ka kai,
ga inda rakuman ruwanka za su tsaya?
- 12 “Ko ka taba ba safiya umarni
ko kuma ka sa asuba ta fito,
- 13 don ta kama gefen duniya
ta kakkabe mugaye daga cikinta?
- 14 Kasa ta sāke siffa kamar laka da aka yi wa
hatimi;
ta fito a fili kamar riga.
- 15 An hana mugaye haskensu,
hannun da suka daga an karya shi.
- 16 “Ko ka taba tafiya zuwa mabulbulan teku,
ko kuma ka taba zuwa cikin zurfin lungun
teku?
- 17 Ko an taba nuna maka kofar mutuwa?
Ko ka taba ganin kofar inuwar duhun mu-
tuwa?
- 18 Ko ka gane fādīn duniya?
Gaya mini, in ka san wannan duka.
- 19 “Ina ne hanyar zuwa gidan haske?
Kuma a ina duhu yake zama?
- 20 Ko za ka iya kai su wurarensu?
Ka san hanyar zuwa wurin da suke zama?
- 21 Ba shakka ka sani, gama an riga an haife ka a
lokacin!
Ka yi shekaru da yawa kana rayuwa.
- 22 “Ka taba shiga rumbunan dusar kankara
ko ka taba ganin rumbunan kankara

- 23 wafanda nake ajiya domin lokacin wahala,
domin kwanakin yaki da faɗa?
- 24 Ina ne hanyar zuwa wurin da ake samun
walkiya,
ko kuma inda daga nan ne ake watsa iskar
gabas zuwa ko'ina cikin duniya?
- 25 Wane ne ya yanka hanyar wucewar ruwa,
da kuma hanyar walkiyar tsawa
- 26 don ba da ruwa a kasar da ba kowa a wurin
jeji inda ba mai zama ciki
- 27 don a kosar da wurin da ya bushe
a sa ciyawa ta tsiro a can?
- 28 Ruwan sama yana da mahaifi?
Wa ya zama mahaifin raba?
- 29 Daga cikin wane ne aka haifi kankara?
Wane ne ya haifi jaura daga sammai
- 30 lokacin da ruwa ya zama da karfi kamar dutse,
lokacin da saman ruwa ya daskare?
- 31 “Za ka iya daure kyakkyawar kaza da
'ya'yanta?
Ko za ka iya kunce igiyoyin mafarauci da
kare da zomo?
- 32 Za ka iya tattara taurari bisa ga lokacinsu
ko kuma ka bi da beyar da 'ya'yanta zuwa
waje?
- 33 Ka san dokokin sammai?
Ko za ka iya fadar dangantakar Allah da
duniya?
- 34 “Za ka iya tsawata wa gizagizai
ka kuma rufe kanka da ambaliyar ruwa?

- 35 Kai ne kake aika walkiya da tsawa zuwa inda suke zuwa?
Ko suna zuwa wurinka su ce, 'Ga mu nan mun zo?'
- 36 Wane ne yake cika zuciya da hikima ko kuma yake ba zuciya ganewa?
- 37 Wane ne yake da hikimar iya kirga gizagizai? Wane ne zai iya karkato bakunan tulunan sammai
- 38 sa'ad da kura ta yi yawa ta daskare a wuri ɗaya?
- 39 "Za ka iya farauto wa zakanya nama, ka kuma kawar wa zakoki yunwarsu.
- 40 Lokacin da suka kwanta cikin kogunansu, ko kuma lokacin da suke a wurin buyansu?
- 41 Wane ne yake ba hankaka abinci lokacin da 'ya'yansa suke kuka ga Allah, kuma suna yawo don rashin abinci?

39

- 1 "Ka san lokacin da awakin kan dutse suke haihuwa?
Ko ka taɓa lura da yadda batsiya take haihuwa?
- 2 Kana kirga watanni nawa suke yi kafin su haihu?
Ka san lokacin da suke haihuwa?
- 3 Suna kwanciya su haifi 'ya'yansu;
nakudarsu ta kare bayan sun haihu.
- 4 'Ya'yansu suna girma kuma suna girma cikin karfi a jeji;
sukan tafi ba su dawowa.

- 5 “Wane ne yake sakin jakin dawa yã bar shi?
Wane ne yake kunce igiyoyinsu?
- 6 Na sa jeji yã zama gidansa
kasar gishiri kuma ta zama wurin zamansa.
- 7 Yana dariyar hargitsin da yake faruwa a cikin
gari;
ba ya jin tsawar mai tuƙa shi.
- 8 Yana kiwo a kan tuddai don abincinsa
yana neman kowane danyen abu mai ruwan
ciyawa.
- 9 “Ko bauna zai yarda yã zauna a wurin sa wa
dabbobi abinci?
Zai tsaya a dƙakin dabbobinka da dare?
- 10 Ko za ka iya daure shi da igiya a kwarin kunya?
Zai yi maka budar gonarka?
- 11 Ko za ka dogara da shi don yawan karfinsa?
Za ka bar masa nauyin aikinka?
- 12 Ko za ka amince da shi yã kawo maka hatsinka
gida
yã tattara shi a masussuka?
- 13 “Fikafikan jimina suna bugawa cike da farin
ciki
amma ba za su gwada kansu da fikafikan da
na shamuwa ba.
- 14 Tana sa kwai nata a kasa
kuma ta bar su su yi dumi a cikin kasa,
- 15 ba tã damu ko za a taka su a fasa su,
ko wadansu manyan dabbobi za su tattake
su.
- 16 Tana tsananta wa ‘ya’yanta kamar ba nata ba
ba tã damu da wahalar da ta sha ba.
- 17 Gama Allah bai ba ta hikima ba

ko kuma iya fahimta.

18 Duk da haka sa'ad da ta buɗe fikafikanta ta shara da gudu tana yi wa doki da mai hawansa dariya.

19 “Ko kai ne kake ba doki karfinsa kai kake rufe wuyansa da geza mai yawa?

20 Ko kai kake sa shi yā yi tsalle kamar fāra, ba ya jin tsoro sai dai a ji tsoronsa.

21 Yana takawa da karfi yana jin daɗin karfinsa yana shiga filin yaƙi gabagadi.

22 Yana yi wa tsoro dariya ba ya jin tsoron kome; ba ya guje wa takobi.

23 Kwari a baka yana lilo a gabansa kibiya da māshi suna wuce kansa.

24 Yana kartar kasa da karfi; ba ya iya tsayawa tsab sa'ad da ya ji busar kaho.

25 Da jin karar kaho sai ya ce, ‘Yauwa!’ Ya ji kanshin yaƙi daga nesa, da ihun shugabannin yaƙi.

26 “Ko ta wurin hikimarka ce shirwa take firiya take kuma baza fikafikanta zuwa kudu?

27 Ko da umarninka ne shaho yake firiya ya kuma yi sheƙarsa a can sama?

28 Yana zama a kan dutse yā zauna a wurin da dare; cikin duwatsu ne wurin zamansa.

29 Daga can yake neman abincinsa; idanunsa suna gani daga nesa.

30 ‘Ya’yansa suna shan jini,

inda akwai wafanda aka kashe nan za a same shi.”

40

- 1 UBANGIJI ya ce wa Ayuba,
- 2 “Mai neman sa wa wani laifi zai iya ja da Madaukaki?
Bari mai tuhumar Allah yã amsa masa.”
- 3 Sai Ayuba ya amsa wa UBANGIJI,
- 4 “Ai, ni ba a bakin kome nake ba ne, ta yaya zan iya amsa maka?
Na rufe bakina da hannuna.
- 5 Na yi magana sau ɗaya amma ba ni da amsa, sau biyu, amma ba zan kara cewa kome ba.”
- 6 Sa’an nan UBANGIJI ya yi wa Ayuba magana ta cikin guguwa,
- 7 “Ka tashi tsaye ka tsaya da karfi kamar namiji; zan yi maka tambaya kuma za ka amsa mini.
- 8 “Ko za ka ki yarda da shari’ata?
Za ka ba ni laifi don ka nuna kai marar laifi ne?
- 9 Ko hannunka irin na Allah ne, kuma ko muryarka za tã iya tsawa kamar ta Allah?
- 10 Sai ka yi wa kanka ado da ɗaukaka da girma, ka yafa daraja da mukami.
- 11 Ka saki fushinka, ka dubi dukan wani mai girman kai ka wulakanta shi.
- 12 Ka dubi duk wani mai girman kai ka kaskantar da shi, ka tattake mugaye a inda ka tsaya.

- 13 Ka bizne su duka tare
ka rufe fuskokinsu a cikin kabari.
- 14 Sa'an nan ni kaina zan shaida maka cewa
hannun damanka zai iya cetonka.
- 15 "Dubi dorina,
wadda na halicce ku tare
kuma ciyawa take ci kamar sa.
- 16 Ga shi karfinta yana a kugunta
ikonta yana cikin tsokar cikinta.
- 17 Wutsiyarta tana da karfi kamar itacen al'ul;
jijiyoyin cinyoyinta suna haɗe a wuri ɗaya.
- 18 Kasusuwanta bututun tagulla ne,
haƙarƙarinta kamar sandunan karfe.
- 19 Tana ta farko cikin ayyukan Allah,
Mahaliccinta kaɗai yake iya tunkarar ta da
takobi.
- 20 Tuddai su suke tanada mata abinci
a inda duk namun jeji suke wasa.
- 21 Tana kwanciya a farkashin inuwar itacen
lotus
ta buya cikin kyauro da fadama.
- 22 Inuwa ta rufe ta da kaddaji,
itatuwan wardi na rafi, sun kewaye ta.
- 23 Sa'ad da kogi ya cika yana hauka, ba ta damu
ba;
ba abin da zai same ta ko da a gaban bakinta
Urdun yake wucewa.
- 24 Ko akwai wanda zai iya kama ta ba ta kallo,
ko kuma a kama ta da tarko a huda hanc-
inta?

41

- 1 “Ko za ka iya kama dodon ruwa da kugiyar kamar kifi ko kuma ka daure harshenta da igiya?
- 2 Za ka iya sa igiya a cikin hancinta ko kuma ka huda mukamukanta da kugiya?
- 3 Za tā ci gaba da rokonka ka yi mata jinkai? Ko za tā yi maka magana a hankali?
- 4 Za tā yi yarjejeniya da kai don ka dauke ta tā zama baiwa gare ka dukan kwanakin ranta?
- 5 Za ka yi wasa da ita kamar yadda za ka yi da tsuntsu? Ko za ka daure ta da tsirkiya domin bayinka mata?
- 6 ‘Yan kasuwa za su saye ta ko za su raba ta a tsakaninsu?
- 7 Ko za ka iya huda fatarta da kibiya ka kuma huda kansa da māsu?
- 8 In ka dora hannunka sau dāya a kanta za ka tuna da yaƙin da ba za ka sāke yi ba!
- 9 Duk ƙoƙarin kama ta banza ne; ganin ta kawai abin tsoro ne.
- 10 Ba wanda ya isa yā tsokane ta. Wane ne kuma ya isa yā yi tsayayya da ni?
- 11 Wane ne yake bi na bashi da dole in biya? Duk abin da yake ƙarƙashin sama nawa ne.
- 12 “Ba zan daina magana game da gaɓoɓinta ba ƙarfinta da kuma kyan kamanninta ba.
- 13 Wa zai iya tuɓe mata mayafinta? Wa zai iya shiga tsakanin bawonta.
- 14 Wa zai iya buɗe ƙofofin bakinta? Hakoranta ma abin tsoro ne?

- 15 An rufe bayanta da jerin garkuwoyi
aka manne su sosai.
- 16 Suna kurkusa da juna yadda
da kyar iska take iya wucewa tsakani.
- 17 An haɗa su da juna
sun mannu da juna kuma ba za a iya raba
su ba.
- 18 Numfashinta yana fitar da wuta;
idanunta kamar hasken zuwan safe.
- 19 Wuta tana fitowa daga bakinta;
tartsatsin wuta suna fitowa,
- 20 Hayaki yana fitowa daga hancinta
kamar daga tukunya mai tafasa a kan wutar
itace.
- 21 Numfashinta yana sa garwashi yã kama wuta,
harshen wuta yana fita daga bakinta.
- 22 Akwai karfi a cikin wuyanta;
razana tana wucewa a gabanta.
- 23 Namanta yana da kauri a manne da juna;
naman yana da tauri ba ya matsawa.
- 24 Kirjinta yana da karfi kamar dutse,
da karfi kamar dutsen nika.
- 25 Sa'ad da ta tashi, manya suna tsorata;
suna ja da baya.
- 26 Takobi ba ta iya yankanta,
kibiya ko māshi ba sa iya huda ta.
- 27 Karfe kamar kara ne a wurinta
tagulla kuma kamar rubabben katako ne a
wurinta.
- 28 Māsu ba su sa ta tã gudu;
jifar majajjawa kamar na ciyawa ne gare ta.
- 29 Kulki a gare ta kamar ciyawa ne,
tana dariyar wucewar māshi.
- 30 Cikinta yana rufe a bawo masu karfi,

- tana kabtar kasa in tana tafiya.
- 31 Tana sa zurfin kogi yã tafasa kamar tukunya,
ta kuma sa teku yã zama kamar tukunyar
man shafawa.
- 32 A bayanta ya bar haske
kamar zurfin ruwan da yana kumfa.
- 33 Ba wani abu kamar ta a duniya,
halitta marar tsoro.
- 34 Tana rena duk masu girman kai.
Ita take mulki kan duk masu girman kai.”

42

Ayuba

- 1 Sa'an nan Ayuba ya amsa wa UBANGIJI,
2 “Na san cewa za ka iya yin dukan abubuwa;
ba wanda zai iya bata shirinka.
- 3 Ka yi tambaya, ‘Wane ne wannan da ya ki
karɓar shawarata shi marar ilimi?’
Ba shakka na yi magana game da abubuwan
da ban gane ba,
abubuwan ban al’ajabi da sun fi karfin
ganewata.
- 4 “Ka ce, ‘Saurara yanzu, zan kuma yi magana
zan tambaye ka,
kuma za ka amsa mini.’
- 5 Kunnuwana sun ji game da kai
amma yanzu na gan ka.
- 6 Saboda haka na rena kaina
na kuma tuba cikin kura da toka.”

Karshen magana

- 7 Bayan UBANGIJI ya gaya wa Ayuba waɗannan
abubuwa, ya ce wa Elifaz mutumin Teman, “Ina

fushi da kai da abokanka guda biyu domin ba ku fadfi abin da yake daidai game da ni ba, kamar yadda bawana Ayuba ya yi. ⁸ Saboda haka yanzu sai ku dauki bijimai guda bakwai, da raguna bakwai, ku je wurin bawana Ayuba ku mika hadaya ta konawa domin kanku. Bawana Ayuba zai yi muku addu'a zan kuwa karfi addu'arsa in bi da ku nisa da wawancinku. Ba ku fadfi abin da yake daidai game da ni ba yadda bawana Ayuba ya yi ba." ⁹ Saboda haka Elifaz mutumin Teman, Bildad mutumin Shuwa da Zofar mutumin Na'ama, suka yi abin da UBANGIJI ya gaya masu; UBANGIJI kuma ya karfi addu'ar Ayuba.

¹⁰ Bayan Ayuba ya yi wa abokansa addu'a, UBANGIJI ya sa shi ya sake zama mai arziki ya ninka abin da yake da shi a da sau biyu. ¹¹ Dukan 'yan'uwansa maza da mata da duk waƙanda suka san shi a da suka zo suka ci abinci tare da shi a cikin gidansa. Suka ta'azantar da shi suka karfafa shi game da duk wahalar da UBANGIJI ya auka masa, kowannensu kuma ya ba shi azurfa da zobe na zinariya.

¹² UBANGIJI ya albarkaci karshen Ayuba fiye da farkonsa. Yana da tumaki guda dubu goma sha huƙu, rakuma guda dubu shida; shanun noma guda dubu da jakuna guda dubu. ¹³ Ya kuma haifi 'ya'ya maza bakwai, mata uku. ¹⁴ 'Yar farko ya kira ta Yemima, ta biyun Keziya ta ukun Keren-Haffuk. ¹⁵ Duk a cikin kasar ba a samu kyawawan mata kamar 'ya'yan Ayuba ba, kuma babansu ya ba su gaƙo tare ta 'yan'uwansu maza.

¹⁶ Bayan wannan Ayuba ya rayu shekara ɗari da arba'in; ya ga 'ya'yansa da 'ya'yansu har tsara ta huɗu. ¹⁷ Sa'an nan Ayuba ya rasu da kyakkyawan tsufa.

**Biblica® Budadden Littafi Mai Tsarki,
Sabon Rai Don Kowa™
Hausa: Biblica® Budadden Littafi Mai Tsarki, Sabon
Rai Don Kowa™ (Bible) of Nigeria**

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Hausa

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Yoruba Contemporary Bible™

Copyright © 2009, 2017 by Biblica, Inc.

Used with permission. All rights reserved worldwide.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this

translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-11-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 16 Nov 2021

18113be6-b3a0-530a-b78f-a25225282250